

Lördag

Nya Åland

21 JULI 2007

NR 157

PRIS 1,20 €

Sjöman fyller femtio

FAMILJEN. Dan Roberts firar femtioårskalas den 27 juli. Med åldern har han fått mer självförtroende och han är mindre rädd för att göra misstag än han var som yngre. Födelsedagen firas med familj, släkt och vänner på Skeppargården Pelläs i Lemland.

SIDAN 7

Nya vrakfynd hittades i Lumparsund

NYHETER. Lumparsunds mörka vatten döljer många hemligheter från förr. Segelfartyg från bondeseglationens tid övergavs och blev liggande. Två vrak är synliga ovanför vattenytan, Leo och Furstelea. Båda har legat i vattnet i över 100 år.

Tio vrak var kända sedan tidigare. När vi sammanförde en forskare med en byssbo

gjordes två nya fynd. Vi fick veta om ytterligare ett vrak och dessutom en stenkompas på en klippa nära Jottes kanal. SIDAN 2-3

Vrakletare. Hilding Robertsson och marinarkolog Harry Alopeaus spanar efter gamla fartyg i Lumparsunds vatten.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Skuta sålde sprit utan tillstånd

NYHETER. I Sjökvarteret och i Degerby har den estniska skutan Iris sålt alkohol – utan att ha haft något serveringstillstånd. Försäljningen har iakttagits av bland annat Nya Ålands reportrar.

På Sjökvarteret ingrep man redan på onsdag kväll, berättar verksamhetsledaren **Bertil Karlsson**. Förutom att försäljningen var olaglig innebar den också oönskad konkurrens för Sjökvarterets lagliga försäljningsställen.

Under gårdagen inspekterades skutan av polisen. SIDAN 4

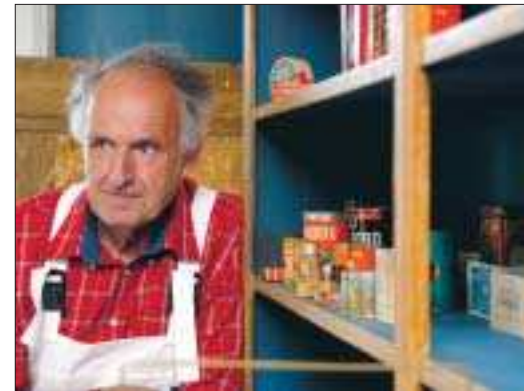

Kenta fick hjärtinfarkt

SPORT. Styrkelyftaren **Kenneth "Kenta" Sandvik** har fått en hjärtinfarkt. Han har behandlats i Uppsala dit han flögs med helikopter i måndags. Han mår nu efter omständigheterna bra, men karriären som en av världens främsta styrkelyftare kan vara slut.

– Mitt mål är att börja tävla igen. Det är en viktig morot för mig, men allt är väldigt osäkert just nu, säger den 150 kilo tunga Sandvik, som nu ska börja banta. SIDAN 5

Gammal lanthandel blir museum

Carl-Erik Vænerberg ser fram emot att få berätta historien om G.A. Wennström, som grundade lanthandel på Åland.

KULTUR. Den gamla lanthandeln i Vårdö Grundsunda blir museum. **Agneta och Carl-Erik Vænerberg** har tillsammans med **Bengt Grunér** arbetat i tio somrar med att renovera affären. Nu är de klara och redo att ta emot besökare. SIDAN 8

De minns Kickoff-97

ROCKOFF. Dennis Jansson, Tomas Brunberg och Jan Virtanen var med och grundade den första Kickoff, den första versionen av Rockoff. Mycket har ändrats under tiden och endast en av de tre männen är aktiv arrangör i Rockoff i dag. Men konceptet är och förblir det samma: rockmusik och öl. SIDAN 9

Kritiska. Vi har betalt också för att höra Farbror fläsk. Det tyckte det här kritiskt lagda gänget. Uppe från vänster: Tobias Mattsson, Magnus Carlsson, Jesper Carlsson. Nere från vänster: Mikaela Eriksson, Sofia Eckerman, Elias Jensen, Kevin Nylund och Otto Lindberg. Foto: ERKKI SANTAMALA

Vi vill se ALLT!

ROCKOFF. I går inleddes årets version av Rockoff. Efter flera år av exil på Möckelöbrinken är Ålands största festival tillbaka på torget.

Det var liv, rörelse och god stämning både innanför och utanför festivalområdet, även

om uppslutningen till **Martin Stenmarcks** inledande konsert inte var i närheten av något rekord.

Många verkade trivas bra med att festivalen är tillbaka där den föddes, men ett ungt gäng som Nyan talade med sparade heller inte på

kritiken. Varför skall vi betala fullt pris för Rockoffpasset om vi inte får se banden som spelar på den lilla scenen på serveringsområdet, undrade några rättsmedvetna killar och tjejer.

SIDAN 12-13

test

10

Nyan har testat gräsklippare. Resultatet blev föga överraskande. Saxens kapacitet förvånade dock panelen.

sport

17

Säkerhet har första prioritet för fridykarna på Åland.

nöje

19

Kung Neptun (**Stig Pettersson**) närvarar vid linjedopet på Pommeren i morgon. Vad ett linjedop är kan du läsa på nöjessidorna.

ledare

23

Birgitta Bergman-Jansson från Ålands Framtid gästas Nyans ledarspalt i dag.

Sommar-REA på utemöbler & mattor

öppet: vardagar 10.00-19.00, lördagar och söndagar 11.00-16.00

TILLFÄLLET

Vi var med när vrak nummer 11 och en stenkompas hittades

Nya vrakfynd undersöks i

Vänder på stenarna. Vid en nyfunnen stenkompas lyfter Harry Alopeaus försiktigt på stenarna för att se hur mycket lava som växer runt dem. Det finns kanske tio stenkompas runt om på Åland. Detta nya fynd, som visades av Hilding Robertsson, betecknar forskaren som värdefullt. Kompassen kan vara från 1200-talet, men är troligen betydligt yngre.

Varför övergavs fartyg mot stranden? Hur gamla är de? Kanske ända från 1500-talet?

Fortfarande är frågorna många vad gäller de elva vraken i Lumparsund. I sundet har fartygs byggs och legat under vintrarna under 300 år, från 1600-talet fram till början av 1900-talet.

Under tre års tid har frilansande marinarkeologen **Harry Alopeaus** i perioder forskat efter vrak i åländska vikar, bland annat i Lumparsund. Tio vrak där hade han koll på. Då räknar vi

med det vrak som ligger i insjön Gropen, ett vrak som upptäckts av landskapsarkeolog **Matts Dreijer**, men vars läge ännu inte kunnat bokföras. Nummer 11 på vår skiss.

Härnäst sammanförde Nya Åland Harry Alopeaus med **Hilding Robertsson** från Lemland Granboda, som bott vid sundet i 37 år och vuxit upp bara lite längre fram i byn.

– Jag sprang redan som liten glop längs de här stränderna, säger han. Jag har med egna ögon sett när man lastade fartyg här på Bergören.

Mötet mellan dessa båda

herrar blir lyckosamt. Ett nytt vrak fick forskaren genast kännedom om, strax söder om Furuholm. Det är utmärkt som nummer tio på vår skiss. Harry Alopeaus ställde genast många frågor och antecknade svaren i ett häfte:

– Hur stort är det? Hur långt ut från stranden ligger del? Hur djupt under vattnet?

Och inte nog med det. I Robertssons båt tar vi oss upp till stenkompasen, belägen strax söder om den så kallade Jottes kanal.

Denna kanal grävdes, antagligen för att möjliggöra trafik

till och från Bäckängs tegelbruk när det naturliga sunden strax norrut började växa igen. Kanalen initierades av **John ”Jotte” Gustafsson**, som var affärsman i Lemland Bistorp. Den grävdes på 1920-talets slut och förenar i dag innanhavet Lumparn med Lumparsund, som i sin tur står i förbindelse med Föglöfjärden.

Vi kliver av båten just vid det södra inloppet till kanalen, på västra sidan, och går rakt upp. Robertsson visar vägen. Här var han och jagade änder som pojke.

Han visar vägen upp till stenkompasen. Här har stenarna

legat i rad på rad i årtal. Det är möjligt att det är ett fynd ända från 1200-talet.

Harry Alopeaus mäter med måttband, tar ut väderstrecken, fotograferar med Nyans fotograf stående intill.

– Förr fick det aldrig vara människor med på vetenskapliga bilder. Men nu sägs det att det bara är till fördel med en människa på bilden. Det ger en omedelbar uppfattning om storleken på fyndet.

Sedan vidtar funderingar emellan forskare och byssbo. Det är roligt att höra på. Var finns närmaste bebyggelse? Har

det fiskats i vattnen? Fiskare behöver ingen kompass. Inte heller sjöfarare. Kan det vara ”småttingar” eller turister som lagt kompassen för bara några år sedan? Kan de som grävde kanalen lagt dit kompassen? Kan det vara en person som räddats ur sjönöd som lagt dit stenarna som en gest av tacksamhet?

Alopeaus får veta att det fanns ett gästgiveri i Granboda, en eller ett par kilometer i från platsen.

– Den sträckan räknades som ingenting förr i världen. Kompassen kan ha med gästgiveriet att göra.

Han berättar vidare om de

Granboda I. Detta fartygsvrak skymtar under ytan vid Lemlandsstranden, strax söder om bron. Identifiering pågår. Det man vet säkert är att det är byggt efter 1676. Från det året finns de sista kvarvarande årsringarna. Vraket Granboda II ligger strax intill och är daterat till 1670-talet.

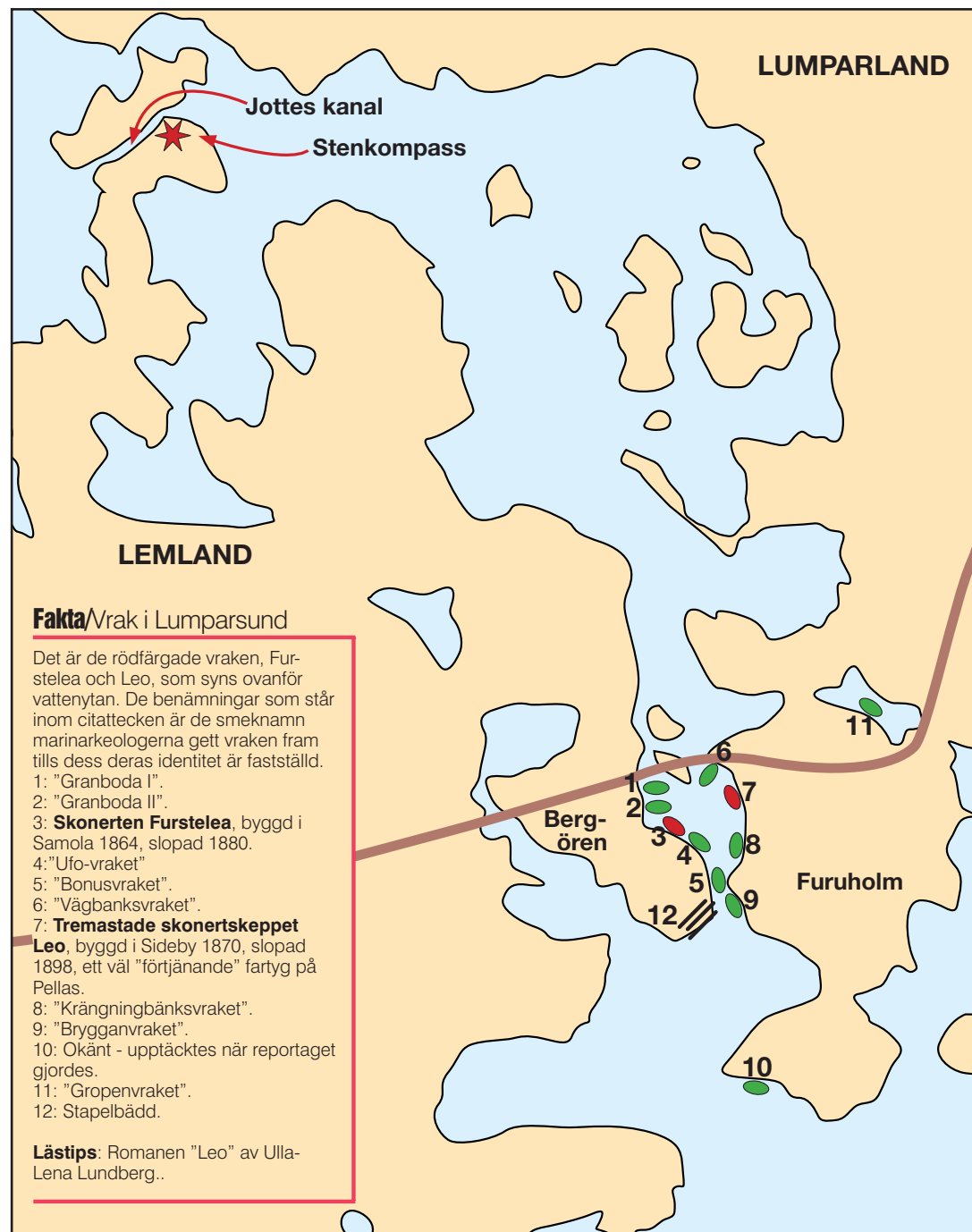

Unik stapelbädd. Det byggdes 290 fartyg på 190 stapelbäddar längs åländska stränder från 1860 och till 1900-talets början. På denna stapelbädd vid Bergören byggdes tremastade barken Carmen 1921. En liten bit ifrån ser man ett betongfundament, ett minne från en ångsåg på platsen. Bästa sättet att hitta en stapelbädd är att spana efter huggspån sådär en 20 till 30 cm under jorden nära stranden.

Romanens Leo. Vraket efter det tremastade skonertskeppet Leo utgör en känd syn i Lumparsund. Till höger Bergören med inte mindre än fem vrak på stranden samt en stapelbädd och spår av en ångsåg. Leos signalkanon finns bevarad hemma på skeppargården Pellas i Lemland Granboda. Fartyget var lyckosamt. Det seglade in stora summor och kallades ”penningdraken”.

Lumparsund

Skiss: MONICA FOGELSTRÖM

hårda bestämmelser som bönder ålades med att hålla gästgiveri. Hilding Robertsson kompletterar:

– Och en stock skulle finnas som man satt på när man uträttade sina behov – så hög att svinen ej kunde bita...

Att det i Lumparsund en gång rått en otroligt febril aktivitet med fartygsbyggen, övervintrande fartyg och till och med en skeppshandel på Klubben är svårt att tänka sig i dag. Alopeaus funderar över det faktum att det till synes helt i onödan fanns två krängningskistor i Lumparsund. Var är som att i våra dagar bygga två bilverkstäder alldeles intill varandra.

– Man kan ställa frågan om det bottnade i stor företagsamhet eller grannosämja. Min gissning är både ock.

Att privatpersoner tipsar om vrakfynd är han mycket glad över. Fler tips hänvisar han till sin uppdragsgivare marinarkolog **Marcus Lindholm** vid museibyrån.

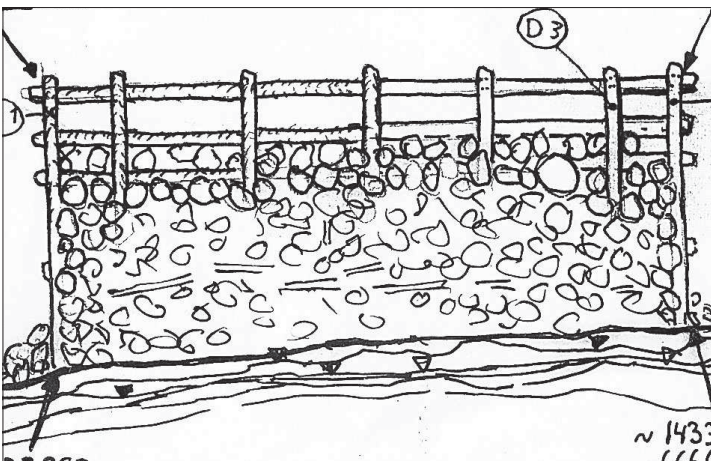
– Vi vill undvika det så kallade bussyndromet. Alla tror att alla andra vet. Till slut kan det bli så illa att det är vi forskare som vet minst av alla.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

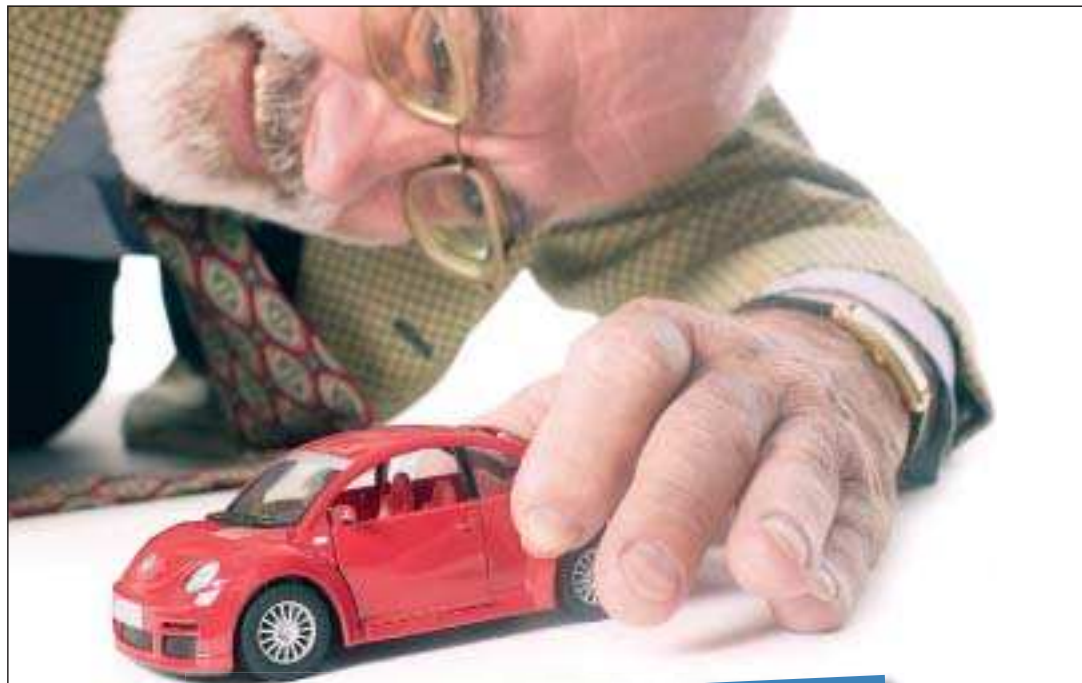
Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Vrakspanare. Stående i gummibåten med polaroidglasögonen på spanar Harry Alopeaus efter vrak i åländska vatten. Var han exakt håller till beror på väder och vind. Det är viktigt att vatten är så klart som möjligt. "Ingen dag utan vrak," är hans paroll.

Krängningskista. En skiss över hur de kistor var konstruerade som man lutade fartygen över för att kunna reparera skrovet. Just den här finns vid Jomala Kungssö. Mellan vraken nummer 7 och 8 på vår skiss finns liknande kistor.

Kolla vilka
snygga bildäck...

Det har vi på båten också!

Sommarturlista 15/6-19/8

Ta bussen till **Eckerö Linjen** färjor, som har allt du behöver för att sätta guldkant på semestern. Båtresan tar bara 2 h, så passa på att njuta av en avkopplande dagskryssning!
TURLISTA 15/6-19/8 Från Eckerö dagligen kl. 8.30, 13.30, 15.30, 18.30, 20.15. Från Grisslehamn dagligen kl. 10.00, 11.30, 15.00, 17.00, 20.00.

Underhållning ombord...

...i musikens tecken på **Eckerö Linjen**. Under förmiddagarna (avgång 8.30, 10.00, 11.30, 13.30 och 15.30) riktas underhållningen främst till våra yngre kunder, där varje resa avslutas med att barnen uppträder för föräldrar och andra gäster. Övriga avgångar underhållning på soldäcket eller i baren.

Ny samarbetspartner! AllResor

Kom in och bekanta dig med **AllResor**! Resor bl.a. till Madagaskar, med fantastisk natur och spännande djurliv och Seychellerna, med underbara stränder och spektakulär dykning. Eller varför inte Zambia, med safari i "Elefanternas dal" och Förenade Arabemiraten med shopping, golf och kamelkapplöpning? Resmål som ger dig en drömsemester och annorlunda upplevelser!

En dag på Djurgården

Välj fritt mellan att testa den nya berg- och dalbanan på Grönan, träffa alla djuren på Skansen eller hälsa på Pippi Långstrump på Junibacken! Avresa 28/7, 1 dag. **Pris vuxen 78 €, u. 12 år 56 €, u. 6 år 45 €, u. 3 år gratis**, inkl. bussresa med **Williams**, båtresa t/r, sjöfrukost, inträde till antingen Gröna Lund, Skansen eller Junibacken. OBS! Åkband på Gröna Lund ingår ej.

Kolmården

Följ med till de djupa skogarna utanför Norrköping och möt alla de vilda djuren från hela världen öga mot öga! Avresa 4/8, 1 dag. **Pris vuxen 96 €, u. 12 år 69 €, u. 6 år 49 €, u. 3 år gratis**. Inkl. bussresa med **Williams**, båtresa t/r, sjöfrukost, inträde till safari-parken, djurparken och delfinariet, resledarens tjänster.

Hotellpaket till semestern

Hur mycket finns det inte att upptäcka runt om i Sverige. Med Eckerö Linjen tar båtresan bara 2 timmar och vi går dessutom fem turer per dag i vardera riktning under sommaren, så valfriheten är stor! Hotellpaket i Sverige, **prisexempel för 2 personer: 90,80 € inkl.** hotellövernattning i dubbelrum med frukost samt bil- och personbiljetter på **Eckerö Linjen** tur/retur.

Ålandsresor
RESEBYRÅ

Torggatan 2. Tel. 28 040

Estnisk skuta sålde olagligt alkohol ombord

Den estniska skutan Iris har utan serveringstillstånd sålt alkohol i under sjödagarna i Sjökvarteret och i Degerby.

Efter att Sjökvarteret reagerade i onsdags har skutan slutat med försäljningen.

Nya Åland tipsades om alkoholförsäljningen och tre av tidningens reportrar har själv bevittnat den. Då landskapets socialinspektör **Synnöve Jordas** tittar efter bland de serveringstillstånd som beviljats kan hon bara konstatera att ingen estnisk båt fått serveringstillstånd.

– Är det är så att någon serverar utan tillstånd är det polisens sak att utreda, säger hon.

Överkommissarie **Lars-Ole Styrström** på polisen känner inte till försäljningen då Nya Åland hör sig för på fredag förmiddag.

– Det har vi inte hört något om men vi skall kolla upp det, säger han efter att ha fått informationen.

Lars-Ole Styrström konstaterar att olaglig alkoholförsäljning är ovanligt men att den som gör sig skyldig till ett sådant brott kan få böter eller fängelse i högst 6 månader.

Senare under dagen inspekterar polisen den berörda skutan.

Sjökvarteret ingrep

Sjökvarterets verksamhetsledare **Bertil Karlsson** berättar då Nya Åland ringer upp honom att Sjökvarteret redan satt stopp för den olagliga försäljningen. Förutom att den var olaglig innebar den estniska skutans utskänkning

också extra, illojal konkurrens för Sjökvarterets lagliga serveringsställen.

– Vi har stoppat dem. De försökte sälja på onsdagskvällen men vi meddelade att det

inte går för sig.

Så värst många kunder hann alltså, enligt Bertil Karlsson, inte förfriska sig ombord.

– Man förutsätter att skutorna begriper sådant här.

Det har vad jag vet inte hänt förut, men vi pratade alltså med dem och de förstod att de inte kunde fortsätta.

Text&foto: **FREDRIK SONCK**
fredrik.sonck@nyan.ax

Olovlig försäljning.

Under gårdagen inspekterade polisen den estniska skutan Iris varifrån det olovligt sålts alkohol under sjödagarna och i Degerby.

Årets sälinventering visar att det finns 6.200 gråsäl i de åländska vattnen. Det är 1.300 färre än i fjol.

Foto: **ERKKI SANTAMALA**

Åland har flest gråsäl i Finland

De åländska vattnen har flest säl i hela Finland. Av landets omkring 9.000 gråsäl finns 6.200 på Åland och 2.300 i Skärgårdshavet.

Det kan jämföras med siffran 7.500 för Åland förra året.

– Siffrorna är lägre i år. Det behöver inte betyda att sälarna blir färre. Väderleksförhållandena gjorde räkningen svår, säger **Olavi Stenman**, sälforskare på Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet.

Det är institutet som har hand om sälinventeringen varje sommar. Djuren räknas från flygplan. En ny faktor inverkade på årets inventering.

– Stora grupper av gråsäl dök under ytan när jägare befann sig i närheten.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Johnny säljer bilbärgningen

■ Johnnys bilbärgning är till salu. **Johnny Jäderholm**, som äger företaget, känner att han har gjort sitt.

– Jag har hållit på i stort sett dygnet runt i nästan 22 år nu, säger han. Jag känner att jag vill pröva på något nytt.

Vad han kommer att göra sen är ännu inte klart.

– Det är inte så lätt att sälja ett företag idag. Men jag är säker på att det kommer att lösa sig. (js)

Varmare i Mariebads motionsbassäng

■ Sedan renoveringen av Mariebad i vintras har temperaturen höjts på vattnet i motionsbassängen. Det håller nu 28,5 till 29,0 grader varmt.

– Detta innebär ingen merkostnad för oss, säger driftstekniker **Anders Larsson**. Värmen kommer från utjämnings tankar och den högre temperaturen i stora motionsbassängen innebär att mindre mängd kylvatten behövs.

Numera håller terapibassängen 30 grader varmt och exakt samma temperatur hålls i äventyrsbadet.

Vad Anders Larsson hört har det varmare vattnet i motionsbassängen blivit omtyckt bland både simmare och motionärer.

– Reaktionerna har så här långt bara varit positiva, säger han. Vi hade tidigare 27 grader i vattnet. Skillnaden är alltså inte så stor att det påverkar träningen. (ka-f)

Feminister på tapeten

Deltar i tävling. Alla fotografier av uppsatta feministtapeter, som syns på olika ställen, skickas till konstgruppen Megafån som väljer ut de bästa bilderna för en utställning senare i höst.

En tapet med fotografier av sammanlagt 800 personer har den senare tiden figurerat bland annat på anslagstavlor på Åland.

Gemensamt för de avbildade är att alla är feminister och att alla har deltagit i projektet Feministtapeten.

Bakom projektet feminist-

tapeten finns en konstnärsgrupp, Megafån, som består av **Freja Bäckman**, bosatt i Berlin, **Fredrika Biström**, Helsingfors, och **Heidi Lunabba**, Ekenäs.

Megafåns målsättning är bland annat att skapa konst som inbjuder åskådarna till att själva aktivt delta i den skapande processen, i sitt allra första projekt - feminist-

tapeten - har gruppen lyckats aktivera hela 800 personer från hela Finland.

Det är både kvinnor och män som alla är feminister och som alla har valt att låta sig fotograferas för att bidra till att feminismen blir mera synlig i samhället. Bland dessa 800 finns också flera ålänningar.

Det är de åländska feministerna som har deltagit som nu

har hängt upp de tapeter, eller delar av tapeter, i landskapet.

– Jag vill vara anonym eftersom projektet skall tala för sig själv, säger en av dem till Nya Åland.

Tanka feminism

Hon har bland annat hängt upp delar av tapeten på en bensinstation "så att man kan tanka feminism". En midsom-

marstång och en vindmölle har också utsmyckats.

– Men dem tog jag ner efter fotograferingen, jag vill inte provocera på det sättet.

Alla upphängda tapeter fotograferas nämligen och de bästa fotografierna ställs i höst ut i Helsingfors.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Kenta fick hjärtinfarkt

Kommer aldrig mer att tävla i supertungvikt

STYRKELYFT. Ålands mest framgångsrika styrkelyftare Kenneth "Kenta" Sandvik fick en hjärtinfarkt i lördags. Han åkte helikopter till Uppsala för behandling och mår i dag bra. Men karriären som styrkelyftare är osäker. – Mitt mål är att börja tävla igen, säger han.

Det började för några veckor sedan, på en tävlingsresa i Slovakien, där Kenta Sandvik var med som tränare.

– Jag kände ett tryck över bröstet, från halsen och neråt. Jag trodde det var vädret för det var över 35 grader i skuggan. Eftersom det gick över när jag svalkade ner mig så jag tänkte inte desto mer på saken, säger han.

Men i lördags ville inte den tryckande smärtan över bröstet ge med sig. Kenta Sandvik hade varit utomhus hela dagen, på styrketävlingen hemma hos **Ove Lehto**.

– Jag var inte med i tävlingen och lyfte inget, men det var soligt och varmt. När jag kände att trycket inte försvann gick jag till akuten, säger Sandvik.

Åkte helikopter

På sjukhuset konstaterades snabbt att han hade haft en liten hjärtinfarkt. Den var dock inte akut, varför helikoptertransport till Uppsala gjordes först på måndag.

– Det var skönt att åka på det sättet, jag var ju inte helt kry.

På Akademiska sjukhuset i Uppsala utfördes en så kallad ballongsprängning för att vidga ett tilltäppt kranskärl runt hjärtat. På det följde en sjukskrivning och order om att ta det försiktigt ett tag samt att gå ner i vikt.

– Det blir ingen styrketräning på ett bra tag. I helgen tänkte jag försöka börja promenera lite och röra på mig, säger Kenta Sandvik, som har hjärt-kärlsjukdom i släkten, på pappas sida.

– Och så måste jag gå ner

i vikt. 150 kilo är mycket för min längd. Jag siktar på att gå ner 25 kilo och mitt mål är att börja tävla igen, fast i 125-kilosklassen. Det är en viktig morot för mig, men allt är väldigt osäkert just nu. Jag får se var jag står till våren.

Dags att banta

Kenta Sandvik är inte känd för att hålla igen när det gäller maten. I supertungvikt gäller dessutom sanningen "ju tyngre, desto starkare". Men nu blir det alltså ett helt nytt sätt att äta.

– Tidigare har jag ätit det som varit gott. Jag har inte ätit så mycket frukt och grönt. Men nu blir det en hederlig bantning, där jag ska äta mindre portioner, mindre fett och mer frukt och grönsaker, säger han.

Hur känns det att gå ner i vikt och styrka?

– Det känns helt okej. Det roliga med att vara tung är att man kan lyfta mycket, men det har även en massa nackdelar. Man blir otymplig och snabbt trött, det är svårt att hitta kläder och det är trångt på flyget. Det ska bli skönt att väga lite mindre.

– Hälsan är ändå viktigast. Sporten gör jag för att det är roligt och, som sagt, jag vill fortsätta om det bara går. Det blir en ny upplevelse för mig, jag har bara tävlat i supertungvikt tidigare, säger Kenta Sandvik, som gjort det med den äran. De främsta meriterna är femfaldig världsmästare i bänkpress, dubbel europamästare i bänkpress samt europamästare i styrkelyft.

FREDRIK EKMAN
sport@nyan.ax

Kan ej tävla. Kenta Sandvik kan inte träna, allra mindre tävla, i styrkelyft på ett bra tag. Om han kommer tillbaka blir det förmodligen i en lägre viktklass.

Foto: ISAC BOMAN

Hallå där Dan Eriksson, bilhandlare som upprör känslor med sin reklamtext "Liten loppa snål som fan" vid vägen i Dalbo

Varför har du en svordom i reklamen?

– Det är ingen svordom! Alla vet väl vem fan är. Har folk blivit upprörda över det?

Ja, det verkar så. Du har inte fått några reaktioner personligen?

– Nej, jag har inte hört något. **Vad är det för bil?**

– En liten mazda.

Förra året blev folk sura när du målade en bil rosa. Är det en medveten marknadsföringsstrategi?

– Nej. Men jag har sålt bilar i många år och reklamen blir allt viktigare.

Någon ny reklamslogan på gång?

– Fråga läsarna om jag får skriva "Snål som en Gottbybo" istället. Men det vågar jag väl inte (skratt).

En sista fråga. Svär du mycket själv?

– Det gör jag säkert.

Dan Erikssons reklam finns på privat område. **Enni Eriksson**, stadens näringsombud, vet vilka regler som gäller för Mariehamns stads reklamplatser.

– I våra avtal om arrende av stolpreklam står att reklamen inte får vara anstötlig och att den bör bytas var tredje månad.

Räknas svärord till anstötliga ord?

– Ja, det skulle jag säga. Men varje företagare måste själv ta ansvar för det här. Vi åker inte runt och kontrollerar saken.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Ny jaktlag 1 september

■ Vice lantråd **Jörgen Strand** beslöt på en enskild föredragning att den nya åländska jaktlagen skall träda i kraft den 1 september. I slutet av juni meddelade president **Tarja Halonen** att hon inte har några invändningar mot lagen som godkändes av lagtinget i april.

Den nya jaktlagen innebär att förbudet mot värfågeljakt nu inte bara finns som ett EU-direktiv utan att det också intas i den åländska lagsamlingen. EU-kommissionen har under året hotat med ekonomiska sanktioner och böter för att få en lagändringen till stånd. (fs)

1.600 sjömän till Sail Mariehamn

■ På måndag börjar Sail Mariehamn. Hela 70 båtar är anmälda i år.

– Ombord på dem finns 1.600 besättningsmän från 16 länder, säger **Taro Kauppinen**, som är med i planeringsgruppen.

De största båtarna anländer på måndag. De mindre framåt tisdagen. (ak)

Hårt trafikerat. Igår vid 14-tiden inträffade en krock vid Sjäkvarteret. Foto: ANDREAS DIENERT

Trafikkaos i stan

■ I samband med Sjödagarna är det hårt tryck på Östra utfarten. Köerna är långa vilket under gårdagen ledde till att en krock inträffade.

Nina Rasmus på polisen berättar att de nog har märkt att det är extra mycket folk och bilar i rörelse.

– Men det är väl så det ska vara på sommaren, menar hon.

I augusti är det dags för volleyboll-turneringen Paf Open i stan. Det medför att Östra utfarten stängs av helt 6-22

augusti mellan Nygatan och Sitkoffs parkering. Att det kommer att påverka trafiken ännu mer tror Rasmus absolut att är troligt.

– Det är landskapets beslut, så det kan vi inte påverka. Men det kommer säkerligen att innebära att framför allt Strandgatan och Ålandsvägen belastas mer, säger hon.

– Det kan nog hända att det påverkar flytet med parkeringsplatser också, tillägger hon. (js)

På ett diskussionsforum på www.fcbsweb.com diskuteras huruvida Gabriella eventuellt ska förlängas.

Gabriella förlängs?

■ På diskussionsforum på internet florerar rykten om att Viking Lines m/s Gabriella eventuellt skulle förlängas med 30 meter. Vd **Nils-Erik Eklund** säger att det inte fattats några sådana beslut, men att man hela tiden för en diskussion inom företaget om hur man kan utveckla verksamheten. Förlängning av fartyg är ett alternativ bland flera.

– Vi har inte gjort någon förlängning tidigare. Normalt säljer vi gamla fartyg och köper in nya istället, säger han.

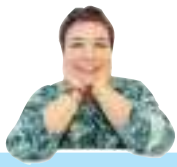
Det är inte alldeles ovanligt att kryssnings- och passagerarfärjor byggs på både på längden och på höjden. Proceduren är då den att man kapar fartyget på mitten och bygger på därför. (jf)

Helgkurs i självkänsla

■ Ålands hälsoalternativ ordnar i höst en helgkurs i självkänsla i Allaktivitetshuset. Kursen är den 11-12 augusti och hålls av **Lennart Matikainen**.

Matikainen är lärare och har bland annat utbildat den kända svenska coachen och föredragshållaren **Mia Törnblom**. Han var här under hälsomässan och höll då ett mycket uppskattat föredrag. Och nu kommer han alltså hit igen för att hålla en kurs i personlig utveckling.

Bland Matikainens övriga meriter kan, bland många andra, nämnas att han har verkat som personlig- och relationscoach sedan 1992 och arbetat som Radio P4:s relationsexpert under åren 1997 – 2005. Det finns fortfarande platser kvar, och sista anmälningssdag är den 3 augusti. Övrig information ges av Irene Mattsson, på tel. 12430 eller delfi@aland.net. (js)

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

JOHANNA, JOANNA, JANNA, JENNY, HANNA och HANNELE

Vi firar

1-15 år

Amanda Danielsson i Mariehamn fyller 5 år i dag den 21 juli. Hon grattas av mormor och morfar och morbror Per.

Nellie Manngård i Mariehamn fyller 0,5 år i morgon den 22 juli. Hon gratuleras av farmor och farfar samt fastrar med familjer.

Marius Jokinen i Mariehamn fyller 1 år i dag den 21 juli. Han grattas av farmor.

Nella Ekstrand i Mariehamn fyller 1 år i dag den 21 juli. Hon grattas av mamma, pappa och Alex.

Nygifta

Lördagen den 14 juli 2007 vigdes **Annika Laitinen** och **Mark Kortman**, båda från Sund Lappböle, i Sunds kyrka. Det gemensamma efternamnet blir Kortman. Vigsselförrättare var kyrkoherde Juanita Fagerholm-Urch. Foto: PRIVAT

Döda

ALBERT LUNDBERG

Den 15 juli 2007 avled **Albert Johannes Lundberg** i Brändö Jurmo. Han var född den 22 mars 1925 i samma by och gift med **Betty**, född **Nylund**.

Albert Lundberg föddes och växte upp på Jurmo. Tidigt fick han axla det tunga arbete som skärgårdsbor försörjer sig av, en kombination av

jordbruk och fiske. Med tiden blev jordbruket nerlagt, men fiske var hans stora intresse genom alla år. Det var både hans försörjning och fritidssyssla. Trots dålig hälsa fortsatte han med fisket så länge han orkade.

Sörjande är hustrun Betty, barnen **Leif**, **Lisa** och **Kaj** med familjer i vilka det ingår åtta barnbarn.

Morgonvandring i åländska kyrkor

■ Nästa vecka tar journalisten **Karin Erlandsson** med lyssnarna på en vandring i fem kyrkor på fasta Åland. Hon har besökt Eckerö, Finström, Jomala, Mariehamn och Sunds kyrkor. Hon tar också del av det levande livet som pågår i de gamla kyrkorna.

– Programmen är drygt sex minuter långa består av

mina personliga reflektioner baserade på fakta om vardera kyrkan, säger Karin Erlandsson, som till vardags arbetar vid Nya Åland.

Musiken i andakten är "Stormskärsmaja" av **Lasse Mårtensson**.

Radio Vegas morgonandakter sänds måndag till fredag klockan 8.53.(ka-f)

I samband med Tall Ships Race seglar Linden från Nagu för att ge folk möjlighet att se båtarna som deltar.

Seglatsen avgår tisdagen den 24 juli kl 16.00 och man kommer till Mariehamn onsdag morgon kl 11.00. Lindens VD **Johan Stenbäck** berättar att det är så där med bokningarna inför seglatsen.

– Det är väl lite över halvfyllt, säger han. Men det är inget onormalt, så brukar det se ut under juli månad.

De publika långseglatserna kan ta maximalt 29 passage-rare, men de flesta är omkring halvfylla.

– Men under augusti-september ser det mycket bättre ut med bokningarna. Även maj och juni var fullbokade, säger han.

Under tisdag, onsdag och torsdag gör man också dagsseglatser i samband med

Seglats. Skonaren Linden.

Foto: JONAS EDSVIK

TSR. På tisdagen blir det en tur från Nagu mellan 10.00-15.00. Onsdag och torsdag är

det Mariehamn som gäller. På onsdagen seglar man mellan kl 14.00-19.00 och på tors-

dagen mellan kl 10.00-15.00. Även på dessa seglatser finns det platser kvar. (js)

Snyggt. En gårdsgård kan vara en skönhet. Nu tävlas det i tjusiga gårdsgårdar och staket i Brändö. Denna återfinns dock på fasta Åland. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Var finns Brändös snyggaste gårdsgård?

■ En rolig tävling har utlysts på Brändö av biblioteks- och kulturnämnden. Det gäller att utse kommunens vackraste gårdsgård, inhägnad eller staket?

Brändöborna uppmanas att skicka in ett fotografi på det staket eller den gårdsgård som de tycker är snyggast. Omröstningen sker under Forneldarnas natt, den 25 augusti, vid Djurholm i Brändö by. Vin-

nande bidrag erhåller ett gratis teaterbesök, antingen på hemmaplan eller en biljett till en teaterresa, som arrangeras av nämnden. Bland de röstande utlottas också priser.

Tävlingstiden utgår den 17 augusti. Fotografierna skickas med e-post till brandobibliotek@brando.ax eller per papperspost till Brändö kommunbibliotek, 22 920 Brändö. (ka-f)

Kom ihåg

■ ■ **Al-Anon:** Anhöriga och vänner till alkoholister, träffas på Margaretagården ALLA tisdagar och fredagar, kl 19.00.

■ ■ **ABF:** Yogakurs onsdagar 8.8-26.9 kl 19-20.45 i Blå teatern ABF. Anmälan: Isabell Mattsson tfn 15 882, ABF Inga-Britt Wirta 16 707, e-post isabellmattsson@hotmail.com

■ ■ **ABF:** Yoga helgkurs 18-19.8 i Geta Enebo. Yoga, meditation, massage, simning och bastu. Anmälan: Isabell Mattsson tfn 15 882, ABF Inga-Britt Wirta 16 707, e-post isabellmattsson@hotmail.com

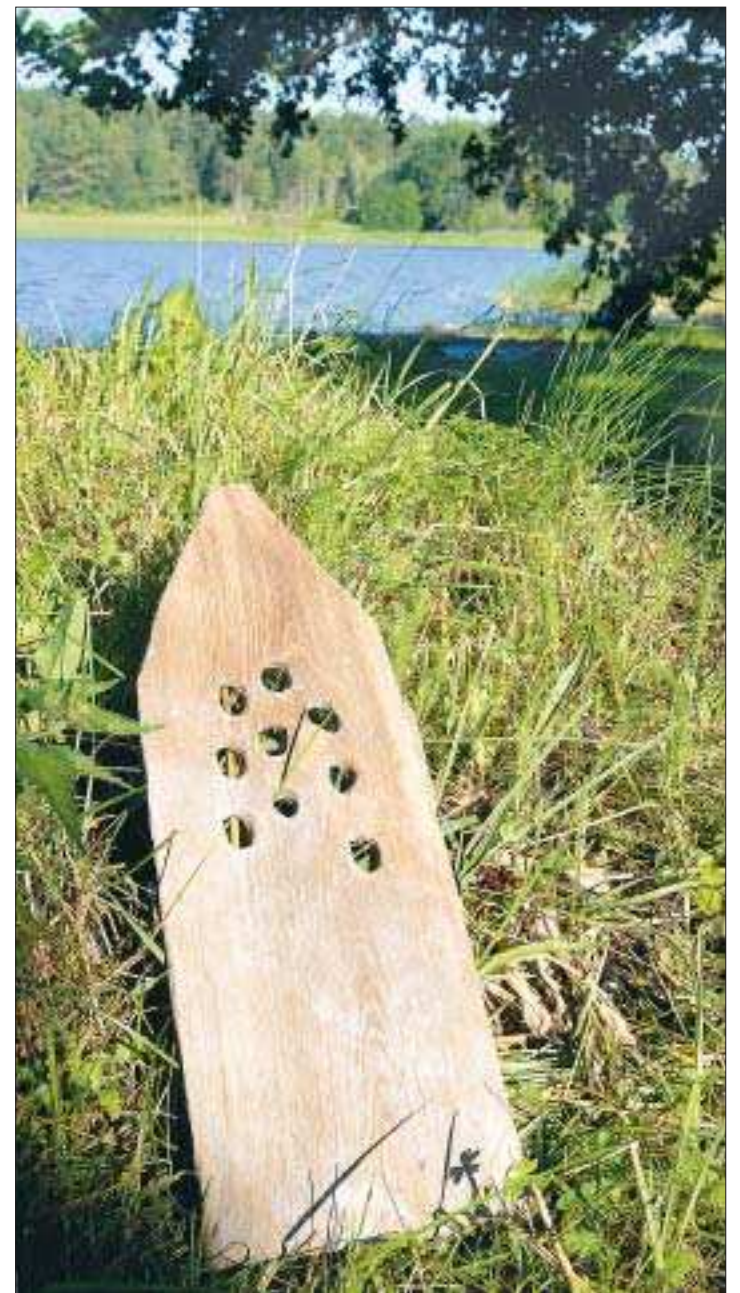
■ ■ **Ekologiska odlarna:** Resan till Lovö ons 25.7: Buss kl. 07.30 från Mattssons i Godby, via Gölby och Bjärström, Hugos kl. 07.50, Överby, Berghamn Eckerö. Stadsborna åker med Williams Buss från bussplan kl.

07.30. Båten från Eckerö kl. 08.30. Frukost ombord. Under dagen besöker vi Lovö prästgård, kryddgården Rosenhill (lunch) och Drottningholms trädgård. Välkomna med! Närmare upplysningar tel. 0457 34 34 033.

■ ■ **Norra Sunds Hembygdsförening:** Loppmarknad, söndag 22 juli kl. 11-15 vid Mångstekta f.d. skola, Sund. Servering.

■ ■ **Mariehamns Seglarförening:** Färjsundets seglarförening och Åländska seglarsällskapet inbjudes till gemensam klubbträff på Möholm den 18 augusti. Medtag egen mat och dryck. Senare under kvällen bjuder MSF på grillkorv. Vi dansar och sjunger till dragspels- och gitarrtoner. Klubbnämnden hälsar alla hjärtligt välkomna. För mer info ring Krister Liewendahl på tel.nr. 0457 3134754.

Vad är det här?

Låg gömt i leran. Vid vassröjning i Kapellviken kom det här föremålet upp till ytan. Hör av dig till Nyan om du vet vad det är. Foto: ERKKI SANTAMALA

■ En lumparlänning hittade detta träföremål vid undersköna Kapellviken i Lumparland och undrar nu om någon om Nyans läsare vet vad det föreställer.

Föremålet är 55 centimeter långt, 20 centimeter brett och bara en centimeter tjockt. I föremålet finns nio hål som har mjukt rundade, eller kraftigt nötta (?), kanter.

Den håliga "brädan" hittades vid vassröjning, den låg några centimeter ner i bottenleran och kan således ha legat där länge.

Är det någon som vet vad föremålet är eller har teorier om vad föremålet kan ha använts till? Hör då gärna av er till Nya Åland, ring 23444 eller e-posta till redaktion@nyan.ax.

PRATSTUNDEN

Aldrig ångrat livet på sjön

En regnig julimorgon möter vi Dan Roberts i Sjö kvarteret. Han berättar om sin långa karriär inom sjöfarten.

Från att som liten pojke redan varit intresserad av fartyg och som ung man jobbat på fartyg i trafik över hela världen är han nu kapten och tillfälligt trafikchef på Viking Line. Hemmafartyget är M/S Mariella. På vägen har han lärt sig ett och annat och som snart femtio tycker han att han inte längre är lika rädd för att göra misstag.

– Då jag var liten jobbade min far i hamnar så jag kom i kontakt med fartyg redan då och tyckte det var spännande. Jag har alltid tyckt om att vara på sjö och hav.

För att börja från början föddes Dan Roberts i Helsingfors men växte upp i östra Nyland i Tessjö som är cirka sju kilometer utanför Lovisa.

– Där bodde jag hela min barndom. Tessjö är en liten halvpyttorsk svenskspråkig by. Vi var bara sju eller åtta elever i småskolan. Den finns förresten inte kvar mera.

Under vintrarna kunde Dan och hans skolkamrater ibland åka häst- och släde till skolan.

– Vi fick ibland skjuts av män som körde stocklass. Det är konstigt att tänka sig, för det är egentligen inte så länge sedan.

Till stora USA

Efter gymnasiet i Lovisa ville Dan uppleva något nytt och vidga sina vyer.

– Jag åkte till min moster i Los Angeles som bodde där. Det var under en tid då många band var mycket populära i USA och det var mycket musik överallt.

Dan minns att han bland annat lyssnade på The Eagles, The Beach Boys och The Bee Gees.

– Den första sången jag hörde då jag kom till Los Angeles var av Hollies, det minns jag mycket väl. Men jag minns inte vad sången hette.

Dan stannade ett år i USA och han säger att det var en spännande tid som utgjorde en stor kontrast till livet i lilla Tessjö.

– Jag tvingades att ta hand om mig själv och jag gick också i skola i Los Angeles för att bättre komma in i språket. Det var mycket anorlunda än vad jag var van vid. Till exempel åt jag hamburgare och chokladpudding till lunch, skrattar Dan.

Som Dan säger tar allt det roliga och spännande slut någon gång och efter ett år flyttade han tillbaka till Lovisa.

– Jag kom tillbaka till vardagen med ett stort knippe LP-skivor i famnen.

Och till sjöss

Väl tillbaka jobbade Dan med olika arbeten, bland annat i en industrihall.

– Det var där i hallen medan solen sken utanför som tankarna föddes att gå till sjöss, säger Dan.

De hade funnits i bakhuvudet sedan länge men det var då sjömansförmedlingen

Älskar livet på havet. Dan Roberts, snart femtio år, har aldrig ångrat sitt yrkesval. – Jag har ett mycket intressant jobb, säger han.

i Lovisa ringde upp och erbjöd ett jobb som Dan slog till. Han jobbade ett halvt år på torrlastfartyget Ms Margareta som ägdes av Lundqvist rederierna.

– Fartyget gick mellan Frankrike och Kanada. Margareta var ett äldre torrlastfartyg och man kan säga att det var en mycket lärorik period att jobba ombord på henne.

Sjömansyrket lockade och år 1976 kom Dan Roberts in vid sjömansskolan i Mariehamn.

En paus blev det åren 1977-78 då han gick armén vid flottan i Obbnäs, västra Nyland.

– Jag var i flottan men den enda kontakten jag hade med vatten var en gång då jag gick igenom isen och en gång då jag rodde en båt, skrattar Dan.

Huvudmålet var ändå att lära sig finska och det lyckades Dan med.

Bokslukare

I augusti 1982 gifte sig Dan med åländska **Angeli** och barnen **Christian** föddes år 1983 och **Susanne** år 1986. Dan träffade Angeli under tiden han studerade på Åland.

Angeli Roberts är föreståndare för bokavdelningen på Lisco.

– Senast läste jag den allra nyaste romanen av **Leif G W Persson** som inte ens kommit ut ännu. Det är lämpligt då Angeli får tillgång till de nyaste böckerna.

För övrigt läser Dan gärna sjöfartsfacklig litteratur och sjöfartshistoria, memoarer och biografier.

Exotiska färder

Året 1986 var Dan Roberts klar med utbildningen och kunde titulera sig sjökapten. Han jobbade på M/S Apollo III från år 1987 till 1993 då han tvingades sluta på grund av Rederi Ab Slites konkurs.

– Jag var borta från Viking Line i några år men 1996

kom jag tillbaka.

Mellan 1993 och 1996 jobbade Dan Roberts på olika kryssningsfartyg.

– Jag såg så många exotiska platser men jag har aldrig kommit underfund med vilka som var de mest exotiska, det finns så många.

En av de platserna som etatsat fast sig i minnet är Julöarna i Stilla Oceanen.

– Dagarna till sjöss var så givande och fina. Jag är en naturmänniska och det ger så mycket att bara få vara ute på havet.

Inga tunga steg

I dag är Dan Roberts både på sjön som kapten och i land tillfälligt som sjösäkerhetsinspektör och trafikchef vid Viking Line.

– Det är en bra kombination att komma i land ibland och få en nytändning och lära sig nya saker, säger han.

Efter alla sina år på sjön har Dan Roberts aldrig gått med tunga steg till jobbet.

– Jag har aldrig ångrat att jag gick till sjöss. Som alla arbeten har jag haft bättre och sämre dagar men jag har ett intressant jobb och livet ombord är spännande.

Tid för familjen

Dan Roberts menar att längre arbetsturer har sina fördelar medan kortare turer har sina. Nu jobbar han vecka-vecka.

– Jag är mera hemma än om jag skulle ha långa turer. Man kan säga att jag har ett mer enhetligt liv då jag inte är så länge borta.

Dan Roberts har många intressen, bland annat fiskar han, paddlar kajak och går stavgång. Han är också med i Odd Fellow och sitter i Skeppargården Pellas styrelse.

– Intressen finns det gott om men tiden räcker inte riktigt till. Då jag väl är hemma vill jag också ta det lugnt och vara med familjen.

Sonen **Christian** är utbildad till kock på Åland och jobbar som kallsänk på

Birka Paradise.

– Han är mycket matintresserad. Dottern **Susanne** studerar till sjuksköterska i Eskilstuna.

Inte rädd för misstag

Som snart femtio känner sig Dan inte yngre än vad han är.

– Nu kanske jag lite reflekterar över den tid som har varit och det som komma skall, säger Dan.

Han fortsätter:

– Med åldern har jag på visst sätt blivit självsäkrare. Jag är inte heller lika rädd för misstag som jag varit tidigare.

Dan skulle gärna ta det lite lugnare ibland men det är svårt att få till.

– Tiden går så snabbt. Åren mellan 40 och 50 år har gått fortast.

Familjen Roberts har bott i Lemland i 14 år och det är också där som 50-årsfesten ordnas, i Skeppargården Pellas.

– Vänner, släktingar och arbetskamrater är alla hjärtligt välkomna. Om det regnar går det också att vara inomhus, säger Dan.

Text och foto: NADINE ASCHAN
nadine.aschan@nyan.ax

Fakta/Dan Roberts 50 år

Namn: Dan Olof Leonard Roberts.

Född: 27 juli 1957 i Helsingfors men uppvuxen i Tessjö utanför Lovisa.

Bor: i Lemland sedan 14 år tillbaka.

Yrke: sjökapten och tillfällig trafikchef vid Viking Line.

Familj: fru **Angeli** och barnen **Christian** 24 år och **Susanne** 20 år.

Firar: med öppet hus på Skeppargården Pellas i Lemland den 28 juli från kl. 14 och framåt natten. Firar med frun Angeli som fyllde jämnt den 1 januari i år. Alla släktingar, vänner och arbetskamrater är hjärtligt välkomna.

SÄLJES

ANTIKA, ALLMOGE och KURIOSA

samt bruksföremål, porslin, glas böcker & alandica, uppstoppade fåglar m.m.

Säljes privat i Hulta, Sund följande

söndagar 22 & 29.7 kl. 10-18 samt

onsdagar 25.7 kl 14-20

Kaffeförsäljning. Följ skyltar från Finby. **Enstaka saker samt nästan hela hem köpes. Kont. bet. hämtas.**

För mer info ring 45 450 Bosse.

Annonsera i den tidning du själv läser!

Kanalkalaset

Lemströms kanal

söndagen den 22 juli kl. 13-16

Välkommen med och fira kanalens 125-års jubileum!

Program:

- Solosång av Philip Björkqvist
- Öppningstal av Lantråd Roger Nordlund
- Paddlingsuppväsning
- Föredrag om kanalen av Sten-Erik Abrahamsson
- Kultändarmotor
- Kajaktävling mellan Lemland och Jomala kommun
- Presentation av Lemlands vandringsled
- Åländska politiker tävlar i Röstfiske

Under hela dagen:

- Servering
- Musik av Accordion Club
- Marknadsförsäljning
- Utställning av radiostyrda fordon
- Lemlands frivilliga brandkårsjuniorer med brandbil
- Flugfiskeexperter som lär dig binda flugor
- Kommuninformation
- ...och mycket mera!

Stor parkering söder om kanalen.

Båttrafik under dagen mellan Sjö kvarteret och Lemström.

Ett samarbete mellan
Lemlands Kommun och
Ålands Sjödagar

SKOLOR & KURSER

Språk och kommunikation

Studera i en internationell atmosfär!

Engelska, svenska, finska, ryska eller franska?

Välj ett huvudspråk och krydda ditt studieschema med ett eller flera sidospråk.

Musik

För dig som vill förbereda dig för yrkesstudier i musik, eller om du vill utveckla ditt musikintresse i allmänhet.

Lär dig spela eller sjunga både i band och unplugged!

Koncentrera dig på den stil du gillar mest.

www.larkkulla.net

(019) 27 57 200

info@larkkulla.net

Karin Erlandsson
Epost: karin.erlandsson@nyan.ax
Telefon: 528 467

kultur

En populär författare skriver vad folk tänker. Ett geni inbjuder dem till att tänka något annat. OKÄND

Historien om två sjöfartspionjärer

Nytt museum invigs på Vårdö

Eldsjalarna. Carl-Erik och Agneta Vænerberg förbereder sig för att ta emot museigäster. Bengt Grunér däremot har nu slagit in sista spik för det här projektet. Men det finns fler gamla hus att renoveras.

Imperium. Carl-Erik Vænerberg beskriver G.A. Wennström livsverk som ett imperium. Runt lantbruket byggde han upp ett mäktigt jordbruk. För att inte tala om ett mäktigt klosett. Gårdens utedass lär ha varit utrustat med tolv sittplatser i olika storlekar.

de tidiga sjöfartspionjärerna på Åland. Han köpte varor i Åbo och sålde dem i skärgården. Han rustade varje vår upp och provianterade Vårdöseglare inför sommarens seglatser. Som redare byggde han med åren upp en prydlig förmögenhet. Inkomsterna från sjöfarten gjorde att han år 1873 kunde grunda en egen lanthandel i Vårdö Grundsunda. I början av 1900-talet flyttade handeln till den bagarstuga som nu blir museum.

Vid sidan om lanthandeln byggde G.A. Wennström upp en ståtlig gård, som i dag tyvärr är förfallen till stor del.

Hans son, Harald Wennström, tog så småningom över affärerna. Harald ägde inte sin fars intresse för jordbruk. Däremot var han minst lika företagsam. Han hade ett sinne för affärer, något som han fick ge utlopp för inte bara i lanthandeln.

– Harald kom till slut att sköta

hela Vårdö kommuns affärer, säger Carl-Erik Vænerberg.

– G.A. och Harald gjorde en stor insats. Åland är vad det är i dag tack vare företagsamma människor som dem.

Entusiastisk byggladare

Harald Wennström saknade arvingar, så efter hans död såldes hemgården på auktion. Bagarstugan hölls ändå i släkten. I början av 80-talet tog Agneta Vænerberg, dotterdotter till en av Gustaf Adolf Wennströms döttrar, med familj över det som fanns kvar av gården.

Initiativet till att börja renovera lanthandeln togs av **Bengt Grunér**, som själv är uppväxt i byn. Han har specialiserat sig på att renovera gamla hus. Den gamla lanthandeln har varit ett extra kärt projekt.

– När vi var små cyklade vi alltid förbi här när vi skulle ner till stranden och bada. Ibland vågade vi oss fram och kika in, minns han.

Detaljarbete

Projektet har inte varit enkelt. Stenfoten var till exempel i bedrövlighet skick när man började.

– Vi fick fotografera den, lyfta huset och plocka bort stenarna en efter en för att sedan kunna gräva oss ner till berggrunden, gjuta nytt fundament och sedan sätta tillbaka alla stenarna på rätt plats.

Nu står huset i alla fall stadigt.

På liknande sätt har man varit tvungna att plocka isär en stor del av interiören. En minutios arbetsinsats. Men så har den också tagit sin tid. I tio somrar har man hållit på.

Som hobby

Agneta och Carl-Erik Vænerberg är pensionerade och bor under vinterhalvåret i Lovisa. Men så fort luften blir varm i maj kommer de ut till Vårdö. De har båda spenderat i stort sett alla sina somrar på Åland. Lanthandelsmuseet är en ren hobby.

– Nu ska vi börja gräva i historien för att bli pålästa intendent.

Klockan 14 lördagen den 28 juli invigs det nya museet.

– Vi får se hur länge bullarna räcker.

JENS FINNÄS
jens.finnas@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Anna Sundblom ställer ut

delar av sina verk från utställningen SAKRUM på Skärgårdscenret Korpoström. Utställningen pågår till och med den 20 augusti.

De finlandssvenska museidagarna

ordnas nu för fjärde gången, denna gång den 22-23 september i Borgå och arrangeras av Finlands svenska hembygdsförbund. Dagarna samlar deltagare från hela Svenskfinland.

Museernas tillgänglighet är dagarnas tema. Här kommer den fysiska tillgängligheten att presenteras men även marknadsföringen och de oanade möjligheter internet erbjuder museerna. Även projektet Museilaboratoriet presenteras.

Museet har som institution en identitetsstärkande roll i vårt samhälle och förvaltar ett viktigt kulturarv. Museidagarna är öppna för alla med intresse för dessa frågor, oberoende om man är aktiv vid ett museum eller inte.

Deltagarkostnaderna är låga och förmånlig busstransport ordnas med start från Åbo via Ekenäs och Helsingfors.

Programmet i sin helhet med pris- och övriga praktiska uppgifter finns på www.hembygd.fi eller på telefon 0500 61 55 41.

I natt nådde hysterin om Harry Potter

sin höjdpunkt. Vid midnatt släpptes den sista Harry Potter-boken. Otåliga och utklädda fans köade för den över hela världen. I den avslutande boken står kampen mellan ont och gott och den stora frågan får sitt svar. På Dagens Nyheter:s hemsida frågas läsarna: Vad hoppas du att händer? Överlever Harry Potter?

Svenska litteratursällskapets Historiska och litteraturhistoriska

arkiv har under perioden 1.1 - 30.6.2007 mottagit donationer och depositioner av följande personer och föreningar:

Alftan, Robert, Björkvall, Else-Maj, Donner, Jörn, Enckell, Maria, Estlander, C.E., Fria Klubben, Gahmberg, Gunnel och Ståhlberg, Sabira, Heinrichs Erik, Hanna och Hannes samt Simberg, Anne-Marie, Kaunisto, Silja, Luther, Ingegerd, Filip och Robert, Meinander, Olof m.fl., Orko, Riitta m.fl., Pipping, Birgitta, Pöysti, Lasse, Rekola, Gunvor, Schildt, Monica, Släktföreningen von Essen, Svenska Genealogiska klubben Den niosvansade chatten, Svenska Handelshögskolans Studentkår, Svenska Teaterföreningen i Finland, Teaterföreningen Lillan, Teatermuseet, Thesleff, Thomas, Wrede, Müse, Ziliacus, Jutta, Österberg, Gun.

Historiska och litteraturhistoriska arkivet tackar donatorerna och deponenterna. Vi tar även i fortsättningen emot material inom kultur-, litteratur-, och personhistoriens områden. Mera information och databaser finns på www.sls.fi.

På lördag invigs ett nytt museum i den gamla lanthandeln i Vårdö Grundsunda.

Museet vill hedra minnet av Gustaf Adolf Wennström och hans son Harald Wennström.

Efter tio somrar av renovering står den nu nästan klar. Lite finputsning bara, sedan är man redo ta emot de första besökarna. Den gamla lanthandeln i Vårdö Grundsunda har blivit museum.

– Det känns underbart, säger Agneta och Carl-Erik Vænerberg.

Den lilla lanthandeln ger vid första anblicken ett rätt anspråkslöst intryck. Den ser

ut precis så som en lanthandel ska se ut. Väggen är prydd med lådor och fack som en gång i tiden var fyllda med allt vad man en gång i tiden behövde.

Men bakom den enkla ytan döljer sig detaljerna och bakom detaljerna gömmer sig historier. Slitningarna i golvet avslöjar rörelsemönster. Inskriptioner på vågen vittnar om regelbundna kontrollbesök.

Historien som den lilla lanthandeln vill berätta är den om Gustaf Adolf Wennström (1836-1929) och hans son Harald (1885-1964). Två företagsamma herrar som gjorde sitt för att Åland med tiden skulle kunna växa till det blomstrande samhälle det är i dag.

G.A. Wennström var en av

Nyankortet

–20% på

Korpi & Gordon produkter

Gäller t.o.m. 31.7.2007

JUDYS
HANTVERK & INREDNING

Köpmansgatan 11. Tel +358 (0)1819 988
Öppet: vardag 9-17, lördag 10-15
www.visitaland.com/judys

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyan-kortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Kvällsutflykt

Galleri Villa Berghäll

i Föglö Hummersö
måndagen den 23 juli kl 17-21

Start kl 17 från Bussplan med Williams Buss. Vi besöker utställningen på Villa Berghäll med Kjell Ekströms akvareller, Gunhild Gustafssons textilcollage, Bert Johanssons smide och Gun Silfvasts och Margareta Henrikssons mattor samt Makhan Lal Kumawats indiska gouacher.

Pris 126: buss, färja, kaffe med dopp (utan Nyankort 166). Bindande anmälan till Williams Buss tel 28 075. Närmare info: tel 040 553 3804

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyan-kortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

De sparkade igång Rockoff

Kickoff 1997 drog tvåtusen besökare på två dagar

Det har gått exakt tio år sedan Rockoff ordnades för första gången i Mariehamn. År 1997 hette den Kickoff och var en tjuvstart på Sjödagarna. Av tre eldsjälar är bara en aktiv i festivalen i dag.

Rockoffarrangören **Dennis Jansson**, **Tomas Brunberg** från Sinebrychoff och krögare **Jan Virtanen** vid båten Alida har samlats för att snacka gamla minnen på Alida båtens terrass. Det var nämligen här det hela började. Kickoff ordnades utanför Alida för första gången år 1997.

– Det började med att **Anders Ingves** och **Dan-Åke Mattsson** vid turistförbundet planerade ett evenemang i syfte att liva upp stadens centrum och behövde sponsorer och bad oss från Koff att ställa upp, berättar Tomas Brunberg.

Koff ställde gärna upp som sponsor och resultatet blev Ålands Sjödagar med ett brett kulturellt utbud och en krögarby på torget där i stort sett alla stadens krögare deltog.

Behövdes evenemang

Snart väcktes idén om att starta en ny, annorlunda festival, skilt från Sjödagarna.

– Vi ville göra något större med band, en riktig öl och rock'n roll festival, säger Brunberg.

Han säger att Åland var helt dött i mitten av 1990-talet och att man behövde något som hände under högsäsong, inte bara för turisterna utan även för ålänningarna själva.

Tidigare hade också en vinterfestival funnits bland arrangörernas idéer.

– Vi tänkte att vi skulle sätta upp ett cirkustält med gasvärmare utanför Arken. Men det blev inget av det, skrattar Brunberg.

Tjuvstart på Sjödagarna

Kickoff blev däremot av. Brunberg kontaktade Dennis Jansson som på den tiden jobbade på tidningen Xit.

– Dennis hade erfarenhet av musikevenemang och marknadsföring, så det var naturligt att kontakta honom, säger Brunberg.

Då sjödagarna samma år hade flyttats till Sjökvarteret och i stort sett hade samma serveringsutrustning så var det naturligt att bygga scenen utanför cafébåten Alida.

– Därför ringde jag sedan dig, säger Brunberg och ser på Jan Virtanen.

– Nej, det var ju jag som ringde dig och sade att jag vill att vi drar människor från Arken hitåt, säger Virtanen.

Det första Kickoff evenemanget ordnades två dagar före Sjödagarna.

– Det var som en tjuvstart på Sjödagarna, därav namnet, säger Brunberg.

Som att mista oskulden

Sommaren 1997 hade Sjödagarna flyttat från torget ner till Sjökvarteret. Kickoff ordnades vid Alida-båten men året därpå, 1998 blev torget festivalens hemvist. Efter några år i Mariepark är Rockoff

tillbaka på torget i år igen.

– Det är där det ska vara, säger alla tre männen i kör.

– Det känns som att mista sin oskuld igen, då Rockoff är tillbaka på torget, skämtar Jansson.

Spontan planering

Den första Kickoff festivalen planerades inte så ingående.

– Vi hade en festival på två dagar. Den planerades och verkställdes på bara sju dagar, säger Brunberg.

– Vi planerade just före vad vi skulle ha, det var mycket spontant, säger Jansson.

Programbladet var inte heller så noga förberett.

– Vi lade in programmet lite på måfå i tidningen Xit som passligt kom ut till festivalen, minns Jansson.

Stor succé

Kickoff 1997 blev en succé. De tre arrangörerna räknar med att det var cirka 2000 personer på plats under bara två dagar.

– Vi märkte hur roligt och viktigt det var och vi beslöt oss för att vi måste försöka få ett större program hopsatt till nästa år, säger Brunberg.

Planen blev ett betydligt längre och större evenemang på torget.

Vissa människor hade förargat sig över Koff:s röda flaggor i samband med Sjödagarna men arrangörerna kom på en strålande idé för att få de stadsanställdas fokus på annat.

– Jan Virtanen gjorde en modell av torget och hur det skulle omgärdas av vackra staket som bestod av bandfastgårdsgård istället för fula stängsel, säger Jansson.

För att tydliggöra festivalens syfte (öl och Rock'n roll) så byttes även namnet till Rockoff.

Modellen presenterades på stadens kontor och snart glömdes de röda fanorna bort.

– Efter presentationen blev stadens anställda imponerade och nappade på idén, säger Jansson.

Många gropar på vägen

Av de tre männen är det i dag endast Jansson som ännu är aktiv med Rockoff.

– Jan och jag hoppade av efter Tall Ship's Race år 2000. Det var så mycket problem med allt möjligt. Vi anmälades för allt man kan tänka sig. Det var problem med alkoholtillstånd, ljud och försäljning till minderåriga, säger Brunberg.

– Det var fråga om helt grundlösa anklagelser, tillägger Virtanen.

Han fortsätter:

– Spelreglerna ändrades för varje år. Jag tror att människor skulle ha klagat fastän vi skulle ha ordnat festivalen i **Rafaels** sandgrop.

Virtanen och Brunberg är lättade för att de inte längre är med och ordnar festivalen och tillägger att Dennis har haft bra nerver.

– Jag har inte haft en semester på tio år, säger Jansson.

Använd kondom

Brunberg och Virtanen hävdar att det är betydligt farligare att besöka till exempel Roskildefestivalen eftersom droger blir allt vanligare. Jansson ger svar på tal:

– Som jag ser på saken har sommardans alltid funnits. De ordnades i små kommuner förut och Rockoff är en förstoring av det. Ifall Rockoff är farligt för hälsan? Ja, om du inte använder kondom, skrattar Jansson.

Festivalen hette Kickoff bara under det första året. År 1998 blev det Rockoff.

Då Koff var sponsor skrevs Rockoff i logon som ett ord men numera, då det är Hartwall som tagit över sponsorskapet, skrivs namnet i två ord: Rock Off på alla logon.

Kongo karneval

Jansson, Brunberg och Virtanen har många roliga minnen från åren som gått, bland annat nämner de planeringen bakom Kongo Karneval.

– Det var ett enda kaos. Vi skulle ordna en karneval i samband med festivalen och hade inte planerat programmet förrän tre dagar före den gick av stapeln. Resultatet blev ett improviserat program och ett trafikchaos utan dess like, säger Virtanen.

Han förklarar att "Kongo" är ett namn som finländarna använder om Åland och Kongo karnevalen skulle vara en parodi på detta.

Karnevalen blev av och Mariehamn fylldes av brasilianska dansare.

Samma koncept

Tio år senare har Rockoff blivit allt större och populärare. Från 2000 besökare år 1997

fyllde festivalområdet av cirka 9000 Lordi-åhörare i fjol. Cirka 4000-5000 besökare för varje dag beräknas till årets festival.

År 1997 var festivalen två

dagar lång, i dag varar den i nio dagar.

– Men konceptet är ännu det samma, säger Brunberg.

Text och foto: NADINE ASCHAN
nadine.aschan@nyan.ax

De kläckte idén. Från vänster Dennis Jansson, Tomas Brunberg och Jan Virtanen tyckte att Åland behövde ett roligt evenemang. Resultatet blev Kickoff, dagens Rockoff.

Segeltur med skonerten Nordboen under Ålands sjödagar

Avgång från Sjökvarteret, ca 2h kryssning.

Avgångar:

fredag 20 juli - lörd 21 juli
kl. 12.30, 15.00 och 19.00

Söndag 22 juli seglar vi till Lemström. Avgångar:
kl. 11.15 och 14.15

Biljetter köpes i Sjökvarterets kontor tel. 16033

Pris vuxna: med Nyankortet 10 euro
(norm. pris 13 euro)

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden?

Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Nyan testar olika sätt att klippa gräs

Saxens prestation förvånade

Gräsmattorna växer som ogräs, mycket tack vare allt regn. Därför har Nyan testat olika sätt att klippa gräs. Vi testade "vanlig" gräsklippare, gräsklippare utan motor, sax och att slita för hand. Vanlig gräsklippare visade sig, inte helt oväntat, vara bäst. Den var lätt att använda, var effektiv och gav fint resultat.

Att klippa gräs kanske inte är det roligast man kan göra en sommardag. Men för att göra det så lätt som möjligt har Nyan testat olika sätt att göra det på. Vi lät fyra personer pröva på "vanlig" gräsklippare, gräsklippare utan motor, sax och att slita för hand. Sedan betygsatte de metoderna från 1-5.

Utan motor kräver knix

Gräsklipparen utan motor var inte populär. I alla fall inte bland tjejerna. De tyckte att den var för svår att använda och alldeles för tung att köra.

– Man måste ta sats ordentligt om den här ska fungera, menade Sofie. Det är ju hur svårt som helst.

Robin och Harry var däremot positiva. Kanske för att de är starkare än Soffi och Sofie, men säkra är vi inte. Vissa kanske har mer talang än andra bara.

– Den är bra, man måste bara ha den rätta knixen, sade Harry.

För Robin var också utformningen viktig.

– Den har duktigt sköna handtag. Men man måste nog akta fötterna lite, påpekade han.

Saxen överraskade

Förväntningarna på saxen var riktigt låga. Men det visade sig kanske inte vara en så dålig idé i alla fall.

– Det här var mindre givande. Ojämnt blir det, sa Sofie. Men mot maskrosor måste det vara det bästa. De är så sega att de brukar vika sig när man kör med gräsklippare.

Och runt träd funkade det bra.

Man måste ha mycket tid om man ska hinna klippa en hel gräsmatta, kanske en vecka. Det gäller dessutom att ha tålamod, tåliga händer och ett ganska högt tempo om man ska få något gjort.

– Min sax går på steroider, påstod Robin när han klippte för glatta livet.

Med saxen var fördelen att man kan klippa gräset hur kort man vill. Och medan man klipper kan man dessutom roa sig med att klippa ut små figurer i gräset.

Med händer och tänder

Panelen fick också pröva på att slita bort gräset för hand. Det var definitivt inte favorit, även om de tyckte att det var kul först, i ungefär 10 sekunder.

– Det går inte alls bra, fast man sliter så helvete, sade Robin.

Han försvarade sitt betyg till att slita gräs för hand (0 poäng) med motiveringen: "Saxen fick ju en poäng, och den var mycket bättre". Sofie tyckte inte heller att det var särskilt roligt, men hennes främsta problem var ett annat.

– Man får gröna fingrar, naglar och knän, påpekade hon.

Sofie slog dessutom på stort och testade hur det går att bita av gräset. Hon var inte alls imponerad.

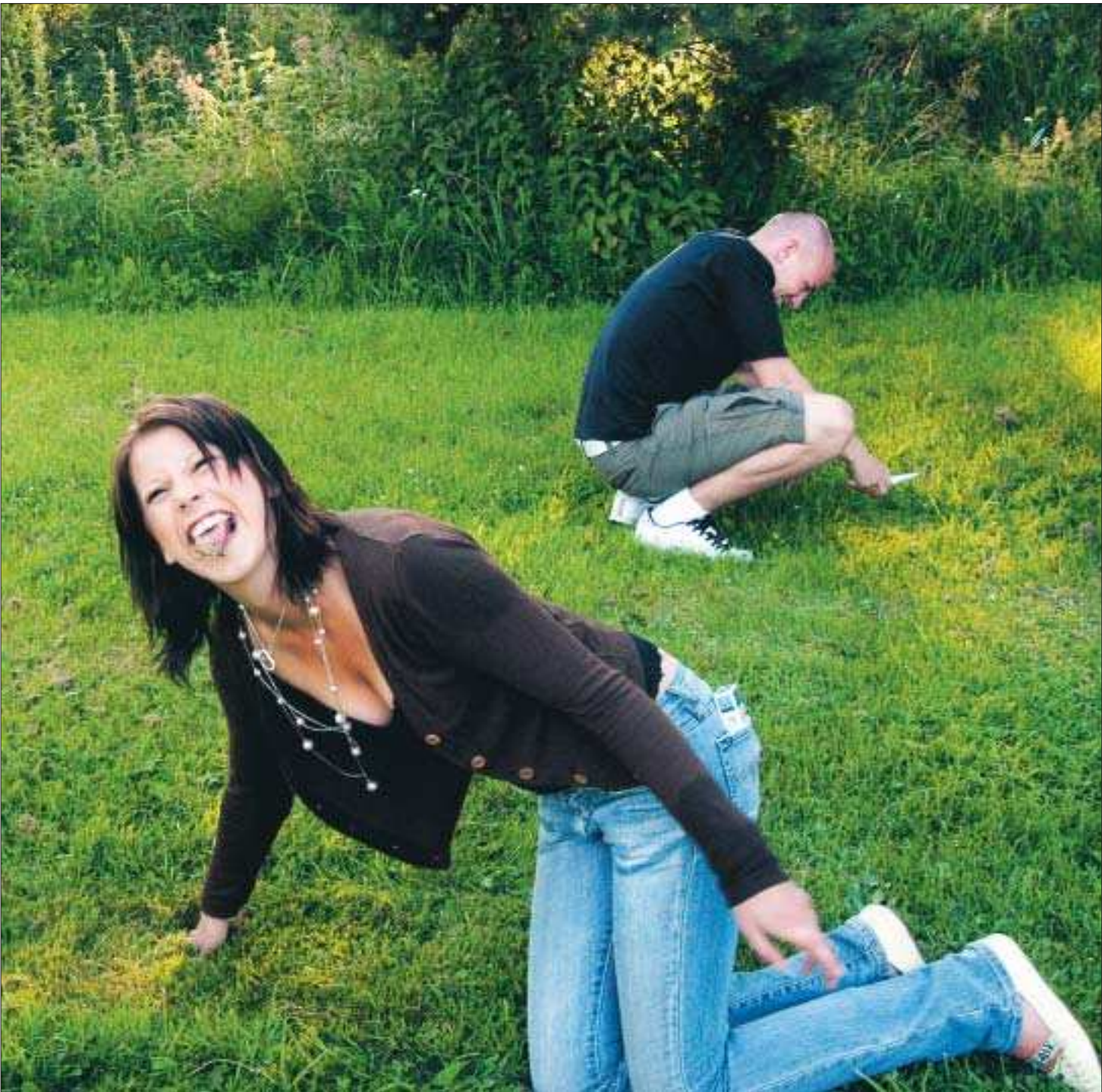
– Usch, jag bet av en insekt, skrek hon till mitt i allt och demonstrerade den lilla beige krabaten.

Testvinnare

Den "vanliga" gräsklipparen vann stort. Alla var positiva till den, även om Harry inte direkt ville höja den till skyarna.

– Den är väl aningen lättare att använda än den utan motor, men bara aningen, tyckte han.

Resultatet blev i alla fall jämnast med den. Och ingen hade, trots farhågor innan, några som helst problem med att använda den.

"Man behöver ju inte sluta för lunch då". Det menade Robin när Sofie bet av gräset och samtidigt fick smaka på en insekt.

– Shit vad läskigt, gräsklippare är verkligen inte min grej, sade Soffi när hon skulle sätta igång.

Att den var lättare att hantera än den utan motor, att det gick fort och att resultatet blev bra var det som gjorde den till testvinnare. Dessutom var det ganska roligt att använda den, i alla fall om man lyssnade på Sofie.

– Det här var ju ganska lätt. Jag vill köra mera, sade hon och satte igång igen.

Text&foto: JENNY SINDÉN
jenny.sinden@nyan.ax

Favoriten.
Harry i full gång med att klippa gräs med sin favorit, gräsklipparen utan motor.

ARBETE OCH UTBILDNING ÅT ALLA.
www.socialdemokraterna.ax

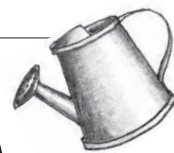
Nyan testar / Gräsklippare

Testade metoder: "Vanlig" gräsklippare, gräsklippare utan motor, sax och för hand			
Tillvägagångssätt: Alla i panelen testade varje metod i 3 minuter, sedan gav de poäng från 1-5. De hade främst i åtanke hur lätt det var, men också resultat.			
Panel: Robin Johansson, Sofia "Soffi" Enholm, Harry Moore och Sofie Andersson.			
"Vanlig" gräsklippare:	Gräsklippare utan motor:	Sax:	För hand:
Soffi: 4 poäng	Soffi: 2 poäng	Soffi: 1 poäng	Soffi: 0.5 poäng
Robin: 4 poäng	Robin: 2 poäng	Robin: 1 poäng	Robin: 0 poäng
Harry: 3 poäng	Harry: 4 poäng	Harry: 1 poäng	Harry: 1 poäng
Sofie: 4.5 poäng	Sofie: 1 poäng	Sofie: 2 poäng	Sofie: 0.5 poäng

Titte Törnroth-Sarkkinen
Epost: titte.tornroth@nyan.ax

tittes trädgård

NÄSTA VECKA BLIR DET REPORTAGE
OM SPÄNNANDE LÖSNINGAR KRING
EN GAMMAL VERKSTAD...

Stilrent och stiligt i Dalbo

Varje enskild växt är vald med eftertanke i Ove och Saila Pellas trädgård i Dalbo i Mariehamn.

Resultatet är en stilren helhet som perfekt matchar det nybyggda funkis-huset.

I den sista lilla rabatten, där den stramt hållna funkisträdgården övergår i naturtomt, växer Luzula nivea, silverfryle.

De av läsarna som har besökt min trädgård vet att minimalism inte är min personliga stil. Ändå drar jag djupt efter andan då jag kommer till Ove och Saila Pellas trädgård i Dalbo.

Det är som att vandra in på en utställning av stillerben. Varje växt är raffinerat kombinerad med andra växter, med huset och med omgivningen. Det är helt enkelt utsökt, stiligt och vackert.

Trädgården är ett skolexempel på hur man genom en noggrann planering kan få inomhus- och utomhusutrymmen att bilda en helhet.

Trädgården är också exempel på hur växter ute kan användas precis på samma sätt som möbler inomhus, på hur det lönar sig att fundera på vad man ser genom fönstret och på hur mycket sanning det ligger i uttrycket "less is more".

Inreder tillsammans

Huset och trädgården är ny, från år 2003. Men att skapa och leva med en trädgård är ingenting nytt för paret Pellas. Före flytten till Dalbo bodde familjen 20 år i Kattby i Hammarland.

– Där hade vi också trädgård, en gammaldags trädgård som passade i stil med det huset, berättar Saila.

– Nu ville vi prova på något helt nytt.

Helt nytt, ja, det blev alltså funkisstilen och det in i minsta detalj. Ove och Saila inreder tillsammans, former

Skulpturalt vårdträd. Den japanska hänglärken kastar en effektiv skugga mot husets fasad då det är mörkt. Trädet är belyst underifrån.

och färger, till exempel på gruspartierna, diskuteras nog.

På rätt plats

Ove står främst för de arkitektoniska konstruktionerna medan det är Saila som i huvudsak väljer växterna.

– Jag har läst mycket trädgårdslitteratur och funderat mycket, berättar hon.

Tankearbetet syns. Vid den östra entrén möts man av en japansk hänglärk (*Larix kaempferi 'Pendula'*) med en mycket speciell form.

– Vi kallar den vår afghan, skattar Ove och Saila.

– Det som är fult passar hos oss.

Fult... Hm, fulsnuggt i så fall och definitivt helt rätt träd på rätt plats, ett funkisvårdträd!

Ljus och skuggor

– Under den mörka årstiden

belyser vi hänglärken så att trädet kastar en stor skugga mot husfasaden.

Det är nämligen inte bara växterna i trädgården som är noggrant planerade, Ove och Saila har också valt att fundera på var det behövs belysning för att man skall kunna njuta av trädgården också då det är mörkt och då givetvis både utifrån och inifrån.

– Vi tycker om ljus och skuggor.

Vid den östra entrén växer bland annat också en flikbladig silverlön (*Acer saccharinum 'Wieri'*), Berberis 'Rose glow' och flera barrträd som garanterar grönska även vintertid.

Grus som element

Allt är stiligt arrangerat i böljande former med grus som ett viktigt element.

Gruset har olika färger

för att ytterligare accentuera formerna, färgskalan i sin helhet är stramt hållen i svart, vitt, grått och några brytande röda toner.

En plattlagd gång för oss längs en gräsmatta på husets södra sida till den bakre och mer privata delen av trädgården.

Där möts vi av en altan, ett stort trädäck i olika plan, som avslutas mot en slutande skogsbacke, ett parkområde, som är familjens närmaste granne i väster.

På gården, i det sydvästra hörnet, finns också ett nybygge. Det är ett lusthus som Ove bygger själv och då naturligtvis i funkisstil!

Stegvis övergång

Övergången från trädgård till orörd natur sker stegvis.

Längst ner mot altanen har berget putsats rent från mossor och några små rabat-

Speglar himlen. En rektangulär och nedsänkt damm fungerar som altanens vattenspegel mot himlen!

ter har anlagts i skrevorna. Längre bort får mossan och skogen successivt ta över. Allting är mycket, mycket vackert i sin enkelhet.

– Jag tror inte att det blir så många fler växter, säger Saila.

– Nu skall allting få växa till sig först så att vi får se hur slutresultatet blir.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Foto: SEPPO SARKKINEN

Former och enkelhet. Böljande former skapar kontraster mot det stramt geometriska och den sparsamt hållna färgskalan skapar harmoni.

Som ett stilleben. Röda nyanser bryter mot entréabatens grå-svart-vita färgskala. Här i Berberis 'Rose glow'. Trädet är en flikbladig silverlön.

Altan mot naturen. Saila och Ove Pellas det nya lusthuset i bakgrunden. Trädet är en Eukalyptusvide (*Salix integra 'Hakuro Nishiki'*) som också syns genom ett runt fönster från matbordet inomhus!

Sval inledning med duktig artist

Martin Stenmarck

Fredagen den 20 juli på torget
Sämst: att det inte kändes så
 värst engagerande
Bäst: att Stenmarck trots allt
 kom igång mot slutet
Längd: en knapp timme
Publik: "fler än få" enligt
 Stenmarck själv. Men färre än
 många.

Knappast spännande. Så var känslan innan Martin Stenmarcks inledande Rockoff-spelning. På årets repertoar finns det otvivelaktligen fler artister man sett mer fram emot än den som fick äran att sparka igång festivalen. Å andra sidan hör väl Stenmarck heller inte till de mest hopplösa bokningarna.

Gårdagens första spelning infriade fördomen, men växte vart efter enligt klassiskt mönster. Den första kvarten imponerade föga. Mellansnacket under den andra pendlade mellan att vara småroligt och lätt pinsamt. Det hela kändes rätt oengagerande, nästan tråkigt.

Med det menar jag inte att Martin Stenmarck skulle ha varit nonchalant. Tvärtom. Han har sin bakgrund på små scener och har de senaste åren kämpat sig till ett genombrott som gjort honom välkommen också på de stora. Schlagerlåten "Las Vegas" blev förvisso en flopp, men med

topprankade "7milakliv" har Martin Stenmarck visat sin hitpotential. I sin musikaliska balansräkning kan han också inkludera ett par huvudroller i musikalerna Westside Story och Jesus Christ Superstar. Erfarenhet som naturligtvis gett en viss bredd.

Att han har en bra sångröst kan man inte bestrida. Inte heller att bandet var samspelt och tajt. Eller att Emma Essinger med saxofon och sång vid några tillfällen kändes som en skön vitamininjektion.

Och Stenmarck själv är värd all respekt för att han kämpade och slät – ju längre spelningen led, desto mer växte också sympatin för honom. Låt vara att låtmaterialet mot slutet var betydligt starkare än i början.

FREDRIK SONCK
 fredrik.sonck@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
 erkki.santamala@nyan.ax
 tfn 528 470

Inledde. Martin Stenmarck inledde årets festival med en spelning som växte mot slutet, men hade behövt något mer i början.

i kväll

19:00

Måns Zelmerlöw

"Inte bara tonårstjejer gillar mig"

På lördagen kl 19 uppträder Måns Zelmerlöw på Rockoff. Han blev känd i Idol 2005 men säger själv att han gjorde sitt stora genombrott i Melodifestivalen. Nu lämnas han inte i fred på Stockholms gator.

Nyan ringer upp telefonnumret Måns manager gett oss.

– Måns hoppade just i duschen. Kan ni ringa om en halv timme? Svarar rösten i andra ändan.

– Javisst, säger jag. Det går bra.

Svår att nå

Om en halv timme ringer jag upp igen.

– Måns gick just ut på lunch men ringer du om tio minuter så ska det nog bli strålände. Då ska jag nämligen träffa honom för att gå på lunch.

– Javisst, säger jag igen.

Måns är en svåråtkomlig man. Men på tredje försöket är det Måns själv som svarar i telefon.

Hur upplever du ditt kändisskap?

– Det är otroligt vad som har hänt mig under den senaste tiden. Allt har gått så fort. Jag är otroligt tacksam för allt jag fått uppleva

Hur är det att vara av-gudad av så många tonårstjejer? Skulle det inte vara roligare om de var fem till tio år äldre?

– Det som jag märkt i och med "Cara Mia" och Melodifestivalen är att mina fans närmat sig min ålder. Det är allt mellan 70-åriga damer till yngre tonårstjejer som kommer på mina shower. Jag har alltså en mycket spridd målgrupp.

Hur många gånger per dag blir du stoppad på stan av fans som vill ha din autograf?

– Det kan vara mellan 50 och 100 gånger per dag. Det är underbart att min lilla autograf kan betyda så mycket för så många. Kändisskapet har både positiva och negativa sidor. Ibland kan jag vilja sitta ostört på restaurang till exempel. Men det är samtidigt sådant som hör jobbet till.

När kände du första gången att "Wow, nu är jag känd"?

– Det var nog efter den första veckofinalen i Idol 2005. Jag kände att "Herre gud, vad är det för liv jag har valt?"

Hur gör du för att varva ner efter en show? Firar du vidare eller tar du det lugnt?

– Det beror på vad jag har följande dag. Det är nog både och. Om jag har upp-

trädanden sju dagar i veckan, som nu, så går jag bara hem och tar det lugnt. Jag är en stor knäckebrödsfantast, så jag går hem och äter knäckebröd och dricker ett glas mjölk. Men om jag är ledig nästa dag kan det vara skönt att gå ut på en öl efter showen.

Är de andra idolerna som "Snygg-Erik" och Danny dina konkurrenter?

– Nej, jag tror inte det. Vi har väldigt olika målgrupper och olika sorters musik. Genom Melodifestivalen har

jag gått ifrån Idol-grejen en aning. Jag är mycket tacksam för Idol var min språngbräda men det är i och med Melodifestivalen som jag gjort mitt stora genombrott.

Hur många gånger har du fått höra att du borde ha vunnit Melodifestivalen istället för The Ark?

– Jag har hört det många gånger men det konstigt eftersom The Ark också är mina idoler. Jag tycker att The Ark är bättre än jag, men samtidigt tycker jag att min sång "Cara Mia" är bättre än deras eurovisionslåt. Under de senaste månaderna är det många som har sagt att de tycker att jag borde ha vunnit eftersom det gick så dåligt för The Ark. Det är nästan som att jag har blivit den inofficiella vinnaren av Melodifestivalen.

Kommer du att ställa upp i Melodifestivalen igen någon gång?

– Det var fantastiskt roligt. Man ska aldrig säga aldrig men jag tror att det inte blir aktuellt direkt nästa år igen.

Kanske om några år.

Vad är det sjukaste ett fan har gjort?

– Jag har inga "sjuka" fans. De brukar vara väldigt snälla mot mig. Men någon gång har de väntat fem till sex timmar utanför en tv-studio på mig. Det har varit ganska sjukt men samtidigt värmer det väldigt mycket och det är fantastiskt att det finns sådana fans.

Till slut, vad vet du om Åland och ålänningar?

– Det ska bli grymt roligt att komma till Åland, jag har aldrig varit där förut. Jag vet att Åland består av cirka 7000 öar och att det är fantastiskt vackert där. Ålänningar lär vara mycket trevliga.

– Då vet du ju en hel del, säger jag. Tack för intervjun och hoppas det blir en riktigt rolig show på Rockoff.

Jepp, 6757 öar är det. Måns har läst sin läxa om Åland. Och snart är han här och underhåller oss.

NADINE ASCHAN
 nadine.aschan@nyan.ax

Torget. Detta är den rätta platsen för Rockoff, tycker Sylva Boman. Här tillsammans med Peter och Sanne Salminen.

Delat område väcker känslor

På södra sidan av festivalområdet hördes det inte bara positiva röster under den första festivaldagen.

Åtminstone ett gäng protesterade högt och ljudligt mot arrangemanget.

Det är vid Julius Sundblomsstatyn som Nyan träffar Tobias Mattsson, Magnus Carlsson, Jesper Carlsson, Mikaela Eriksson, Sofia Eckerman, Elias Jensen, Kevin Nylund och Otto Lindberg. Visst, det är kul med Rockoff tycker de, men det finns också orsak att vara kritisk.

– Man får ju inte se alla band, säger Magnus och syftar på husbanden och de mindre grupperna som uppträder på den lilla scenen vid serveringsområdet.

– Vi har betalat 75 euro och får inte vara på andra sidan, säger Elias.

Publiken där har betalat lika mycket – men får mer. Killarna får medhåll av resten av gänget. Högljutt, kraftfullt medhåll, vars exakta formuleringar inte lämpar

sig för tryckpressen.

Vilka band ser ni mest fram emot?

– Neverstore!

– Sunrise Avenue!

– Markoolio!

Det verkar ändå finnas en hel del att njuta av på stora scenen också.

På den norr sidan av festivalområdet väntar Sylva Boman, Peter Salminen och Sanne Salminen på att Martin Stenmarcks spelning skall börja.

Vilka artister ser ni fram emot?

– Bo Caspers. De är jättebra, jag har många av deras skivor, säger Sanne.

– Markoolio. Han hör sommaren till, tycker Peter.

Sylva hälsar för sin del festivalen välkommen hem till torget.

– Stan lever upp på annat sätt då det är här, det blir promenader mellan Sjödagarna och Rockoff. Generationerna blandas och det är bra.

FREDRIK SONCK
Foto: ERKKI SANTAMALA

söndag

21:30

Timbuktu & Damn!

Svensk hiphop

Timbuktu, som tidigare i år släppte sitt femte studioalbum *Oberoende-framkallande*, spelar på Rockoff i morgon. Med sig har han kompbandet Damn! som under en längre tid stått vid hans sida.

Senast Timbuktu spelade på Åland var på Mariepark under Rockoff 2005. Då var han ett ordentligt dragplåster, och det är han garanterat i år också. Den spelningen gungade ordentligt så förhoppningarna för årets spelning är stora. De inbitna fansen är givetvis glada över ytterligare ett tillfälle att få se honom live och höra alla låtar.

För de mindre insatta får man hoppas att han spelar några av sina mer kända låtar också, och inte bara de nyaste, så att alla får chansen att gunga (och sjunga) med. Bland hans mest kända låtar kan nämnas *The Botten* is nådd, Alla vill till himmelen och *Kärlekens* bandvagn.

JENNY SINDÉN

20:00

Emilia

Den lilla, lilla flickan är tillbaka

Emilia Rydberg lyckades i slutet 90-talet med konststycket att sälja fyra miljoner plattor över hela världen med en ballad på i stort sett tre toner. En prestation som kan jämföras med fenomen som Schnappi, das kleine Krokodil och Crazy Frog.

Uppföljningen floppade helt och Emilia försvann från musikscenen. Nu försöker hon, tio år senare,

igen. Den här gången på svenska. Det handlar fortfarande om enkla, noggrant inpackade popmelodier.

Mottagandet har varit något varierat. Singeln *Var minut* har blivit en radiohit, om än inte lika stor som *Big, Big World*. Kritikerna däremot är inte lika övertygade.

JENS FINNÄS

"Måns har det där lilla extra"

Hon ska få se och lyssna på sin idol

Madeleine "Madde" Hågemo, snart 20 år, tycker mest om Måns Zelmerlöw av alla svenska Idol-killar som kommer till Rockoff. Hon ska också gå och lyssna på Danny Saucedo och "Snygg"-Erik Segerstedt men Måns är ändå bäst.

– Han är ett litet charmtroll. Han har det där lilla extra, glimten i ögat. Och så har han ju såklart utseendet på sin sida. Han är snyggast av dem alla, säger Madde.

Vad tycker du om hans musik?

– Jo, han har en härlig röst. Efter Melodifestivalen har hans röst tydligt blivit mogna och säkrare. Efter att Måns medverkade i *Let's Dance* har han lärt sig att dansa bättre och han har satt in mer dans i sin show.

Sexig dans

Madde följde med Idol 2005 och fastnade för Måns charm redan då. Men han blev mer bekant i och med dansprogrammet *Let's Dance*.

– Jag har sett honom dansa mer än jag hört honom sjunga. Det var i *Let's Dance* programmet som jag föll för hans härligt sexiga moves.

Förväntan. Här ska Madeleine "Madde" Hågemo få se sin idol Måns Zelmerlöw i kväll.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Fastän Madde är ett Måns-fan har hon inte hans cd.

Om du skulle välja mellan att köpa hans cd eller en dvd med *Let's Dance*, vilket skulle det bli?

– Det skulle nog bli en *Let's Dance* dvd, medger Madde.

Madde + Måns = ?

Madde är medveten om att Måns har en flickvän. Själv är hon nybliven singel.

– Jag är inte irriterad på att Måns har en flickvän. Oddsens är inte så höga att det blir jag och Måns så jag är bara glad för hans skull att han har en flickvän.

I intervjun med Måns (se

artikeln bredvid) säger han att han i och med "Cara Mia" och Melodifestivalen fått mer åldersmässig spridning på sina fans.

Tycker du att det stämmer?

– Ja, han är ju en svärmorsdröm. Fastän de flesta av hans fans nog är tio år yngre än jag så tror jag att många äldre kvinnor också gillar honom.

På frågan om Madde skulle be om Måns autograf ifall hon fick chansen att komma honom nära svarar hon:

– Nee, i så fall skall det vara en kyss istället!

NADINE ASCHAN
nadine.aschan@nyan.ax

Inget Röda Kors på Rockoffesten

★ Röda korset kommer inte att bistå med första hjälp-jour under Rockoff som arrangörerna tidigare antytt.

– Det var en gammal version av programmet. Men vi kommer att ha utbildade sjuksköterskor och en läkare på plats, säger festivalassistenten Kalle Fagerström.

Futurica Open 21/22 juli

SPEEDSHOOTING

Testa vid Shell Select
lördag och söndag kl. 11 - 16
Världsrekordet är 187,5 km/h

Vem skjuter hårdast på Åland?

Två klasser: upp till 18 år och från 18 år
2€/2 skott

Vinn pokal och priser!
t.ex. signerad Caperio/Täby
machtröja, MP3-spelare m.m.

ECKERÖ LINJEN

sport.ax

Simons
bygg & trävaror
Tel: 21 022 Fax: 23 733

AVANCIA
Åland Sportcenter

SOMMARGÄSTEN / Laura Karanko, Mariehamn och Åbo

”Jag bryter mot budorden varje dag”

År 2004 skrev Laura Karanko, 28, ut sig ur kyrkan. I dag studerar hon till präst.

– Jag kom till tro. Det var väldigt omtumlande. Som en förälskelse.

Laura Karanko står på trappan till pastorskansliet i Lemland. Hon kramar både reporter och fotograf hårt. Visar sitt arbetsrum och frågar om vi vill ha latte eller cappuccino.

– Morgonen har varit lugn men nu händer allt på samma gång, utbrister hon förtjust.

För så verkar hon vara. Engagerad och passionerad. Någon som får saker att hända. Någon som det händer saker runt. Laura äter lunch, pratar och kokar kaffe på samma gång.

– Visst är det fint här! De håller på och renoverar kyrkoherdens hus.

De första åren

Laura Karanko föddes 1979 i Mariehamn. När hon var två år skiljde sig föräldrarna och Laura växte upp hos mamman, medan Lauras pappa flyttade till Åbo.

– Jag gick i Östernäs skola och sedan Ålands Lyceum.

Efter andra året i gymnasiet åkte hon som utbytesstudent till Brasilien. Resan gav henne ett nytt sätt att betrakta tillvaron. Ett perspektiv som tonåringen ansåg att många här hemma saknade.

– Jag tyckte väl att jag hade förändrats och att jag hade blivit mer självständig.

Laura skrattar men blir snabbt allvarlig. Den största kulturchocken inträffade vid hemkomsten till Åland.

– Det var svårt att återanpassa sig. Jag hade till exempel lärt mig att man kan gå ut och dansa utan att vara stupfull. Här söp folk varje helg.

Lärarstudier

Efter gymnasiet reste hon åter utomlands. Den här gången till Portugal. Nu tog hon även beslutet att läsa till klasslärare med internationell inriktning i Uleåborg.

När det var dags att välja ett huvudämne bestämde hon sig för att läsa religion och livsåskådning i Åbo. Kyrkan lämnade hon 2004 av olika skäl. Laura trodde inte att Jesus var Guds son. Däremot fanns gudstron alltid kvar.

– Jag hade två val. Antingen går jag in i kyrkan och påverkar eller så lämnar jag den.

Hon valde det senare.

Kom till tro

I Åbo lärde hon dock känna människor med en stark tro. En hel höst diskuterade hon med sina klasskamrater. Finns det en kristendom som inte är kroppsfiendlig? Som inte är glädjefiendlig? Vad handlar livet om? Laura säger att hon började hoppas.

– Tänk om det skulle vara sant. Tänk om det inte bara är en saga.

Hon kom till tro. Det var en omtumlande tid i hennes liv. Det kändes som en förälskelse, menar Laura.

– Som en blix från en klar himmel.

Förvånade vännerna

Den närmaste kretsen på Åland var oförberedd. Förhållandet sedan åtta år tog slut. Föräldrarna hade svårt att vänja sig vid den nya Laura som ibland slängde ur sig frågan ”vill du att jag ber för dig?”

Och vännerna visste inte vad de skulle vänta sig.

Sommarteolog. Laura Karanko från Mariehamn studerar religion och livsåskådning i Åbo. I sommar är hon teolog i Lemlands och Lumparlands församling. Foto: ANDREAS DIENERT

– De trodde att jag skulle komma hem svartklädd med håret i knocka. Men när de insåg att Laura fortfarande var Laura blev de glada för min skull.

Köket är lugnt och stilla. Utanför rasar högsommaren. Laura fingrar förstrött på halsbandet med korset, ankaret och hjärtat. Tro, hopp och kärlek. Kanske är det vad livet handlar om för den unga kvinnan på andra sidan bordet.

Tron har hon redan. Hoppet och kärleken likaså. Men kanske drömmer hon om något mer.

– Jag vill bli förförd och bli bjuden på middag. Jag vill träffa någon som håller upp dörren och ger mig blom-mor.

Traditionell

Det kommer fram att hon inte finner den traditionella kvinnorollen främmande. Vill hennes framtida man flytta så flyttar hon efter. Städa och laga mat gör hon också gärna. Bakom varje framgångsrik man står en kvinna, säger hon.

Men är det inte ett steg tillbaka för kvinnorna?

– Nej, ett steg framåt. I dagens samhälle tror män och kvinnor att de

skall vara en massa saker. Det mesta kommer från medierna, men vad vill du själv egentligen? Vågar du bryta strömmen?

Motstånd

Finns det något med kyrkan som Laura skulle vilja förändra? Ett envist rykte säger att det på teologiska fakulteten i Åbo huserar många kvinnopräst-motståndare.

– Jag skulle helst säga att det inte är så men det kan jag inte. Ordet motstånd i kvinnopräst-frågan vet jag inte om är så bra. Det finns både lärare och elever som inte tror att det är Guds

vilja att vi har kvinnliga präster.

Hon tystnar för ett ögonblick. – Precis som jag inte tänker pracka på dig min tro på Jesus måste de få tro vad de vill. Givetvis har jag själv fått kämpa med kvinnoprästfrågan. Om man vill vara trogen bibeln måste man kritiskt granska de här sakerna.

Bara ritualer

Kyrkan genomsyrar hela samhället. Laura ser möjligheterna att påverka men tycker att kyrkan i mångt och mycket har blivit en förrättningsprodukt. Många gifter sig i kyrkan utan att ha tron och det vill hon inte ställa

upp på.

– Blir det ritualer bara för ritualernas skull kan det vara.

Kontroversiell är frågan om homosexuella ska ha rätt att viga sig i kyrkan.

– Jag vet inte. Jag skulle helst inte viga folk som inte är troende. Det gäller både hetero- och homosexuella.

Har sin förklaring

I sommar jobbar Laura på pastorskansliet i Lemland. Hon gör allt som går att göra utan att vara prästvigd. Skriver ut ämbetsbetyg, håller andakter och gör hembesök.

– Jag är sommartnolog men mamma och pappa kallar mig t.f. kyrkoherde.

I höst återvänder hon till Åbo för att slutföra sina studier. Kandidatuppsatsen ska behandla konst och teologi. Några dagar i veckan undervisar hon i Nia, en blandning mellan dans, träning och kamp-sport.

– Mitt levebröd är vara danslärare. Men för mig är Nia både en personlig resa och en andlig utveckling.

Drömmen är att undervisa i teologi på universitet. Fortfarande funderar hon på om hon ska låta prästviga sig.

– Först sade jag nej, nej, nej, jag ska inte bli präst. Efter den här sommaren är jag inte lika säker.

Psykolog

Själasörjare är Laura inte bara i jobbet. På krogen kommer många jämnåriga fram och vill prata av sig. En del är kritiska mot hennes val. Med dem diskuterar hon gärna.

– Värst är folk som är ljumma. Det är så svårt att föra en dialog med dem.

Hon håller upp kaffe och lägger chokladbitar med apelsinsmak i kopparna.

Att leva som man lär är inte alltid det lättaste. Laura Karanko funderar ofta på var gränserna går. Du ska inte stjäla, lyder det sjunde budordet.

– Men var går gränsen för att stjäla? Jag har i alla fall slutat att ladda ned olaglig

musik på internet.

Laura Karanko skrattar sitt bubblande smittande skratt.

– Jag bryter säkert mot buden varje dag. Det är därför jag är så tacksam för förlåtelsen.

”Jag vet inte. Jag skulle helst inte viga folk som inte är troende. Det gäller både hetero- och homosexuella.”

Vana att tälja i trä. Andreas och Anton Westerberg täljde snabbt till sina barkmotorbåtar under gårdagens tävling i Sjökvarteret. Foto: ANDREAS DIENERT

De täljde så stickorna yrde

Succé för barnens dag i Sjökvarteret

I går var det var barnens dag i Sjökvarteret med drakbygge, optimistjollesegling, sjörövaräventyr med Pippi Långstrump och förstås Nya Ålands barkbåttävling.

Det täljdes för fullt i Sjökvarteret i går. Ett trettio-tal barn hade samlats för att delta i Nyans traditionella barkbåttävling.

Och skaparlusten var det inget fel på. Tjocka, platta, med segel och utan, alla båtar var lika fina.

Bröderna Anton och Andreas Westerberg täljer på varsin

träbit så att flisorna yr. Det är första gången de är med i tävlingen, men Anton Westerberg berättar stolt att han inte är någon nybörjare på det här med att tälja i trä.

– Jag brukar göra smörknivar och sånt. Min kusin har lärt mig hur man gör.

Täljer rätt

Han gör en racerbåt av bredare modell medan brodern gör en vanlig motorbåt. En bit bort övervakar föräldrarna Åsa och Kristian Westerberg att allt går rätt till. Knivarna är vassa. Skulle en olycka ske finns plåster att tillgå.

Frida Erikslund har två plåster på fingrarna när hon lämnar in sin båt för bedömning.

– Det är första gången jag är med, berättar hon.

Men det gick bra. Tillsammans med Simon Karlsson och Alfred Andersson utsågs hon till dagens vinnare. De förädrades varsin keps och ett dykset med cyklop, grodfötter och snorkel.

I juryn satt bland andra Tony Holmstedt och P.O. Högnäs.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Barkbåttävling. Frida Erikslunds segelbåt med ett sinnrikt lövsegel var en av vinnarna i Nyans barkbåttävling. Foto: ANDREAS DIENERT

Övernattningarna på Åland minskade i juni

■ Totala antalet övernattningar på de åländska hotellen var 26.302 stycken i juni. Det visar den senaste statistiken från Åsub.

Siffrorna visar således på en total minskning om knappt en

procent jämfört med juni 2006. Övernattningarna minskade både från Finland och från Sverige. De finländska övernattningarna minskade med närmare fyra procent medan de svenska minskade margi-

nellt, med 0,2 procent, jämfört med samma period i fjol.

Men antalet övernattningar som gäster från övriga länder stod för ökade i juni, den ökningen var drygt 20 procent. (ab)

ERBJUDANDEN 2007

Aktuella erbjudanden och info hittar du i Nya Åland eller på www.nyan.ax/nyankortet

-20% rabatt på alla biltvättar

-10% rabatt på sortimentet (ej frön)

Investera i en Tulikivi täljstensspis eller FinSpis kakelugn och få ett eldställ på köpet

Köp en motorsåg och få en kombidunk på köpet

Alla sallader 6,30 (ord 6,80)
Läsk och bröd ingår. Max 2 pers./hushåll

Åländskt producerade trävaror från Önningeby såg -15% + 2 % kassarabatt

Startbatterier Hankook -15%

2€ rabatt på 3-pack kinofilm 200/24

Se annonser i Nya Åland!

Barnböcker -20% rabatt på ord. pris

-10% rabatt på sortimentet
Ej reavaror och gångmattor, ej beställningar

SCIO-terapi: Förstagångsundersökning gratis vid köp av 10-serie
Detox fotbad: Fjärde behandlingen gratis

-15% på uthyrningen

Annonser: tack, undanbedes, förlovade och födda -30% rabatt. Upptäck Åland, turist- och cykelguide med kartor 10,50€

Köp en naturskön konstallrik med motiv från Vårdö för 37€ (ord. pris 43€). För att ta del av erbjudandet kontakta Posten Åland Frimärken tel 636 639

-50% rabatt på à la carte-desserter i samband med middag för 2 personer

Middag -10% på varmrätten

Biluthyrning -15% rabatt på ord. pris

Se annonser i Nya Åland!

Latte, espresso eller färskpressad juice till halva priset vid köp av lunch

Minigolf 1 runda 3,50 € (norm. 4€)

2 personer som äter varmrätt får efterrätten på köpet

Alla hund- och kattbäddar -10% rabatt

-20% rabatt vid kontant betalning

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden?
Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Cruise Mariehamn

23-26.7.2007

Njut av stämningen när segelfartyg från the Tall Ships' Races besöker Mariehamn. Cruise Mariehamn bjuder på vackra fartyg, musik och underhållning i Västerhamnen.

Program

Måndag 23.7

Fartygen anländer till Mariehamn

20.00-24.00 Underhållning i Badhusparken, fri entré:
Karaoke
Trubadur Daniel Gäddnäs
DJ Hagge

Tisdag 24.7

Fartygen anländer till Mariehamn

13.00-18.00 Aktiviteter för besättningarna
20.00-24.00 Underhållning i Badhusparken, fri entré:
DJ Hagge
Cencored
Willycranes

Onsdag 25.7

13.00 Linjedop ombord på Pommern, Ålands Skeppsbefälhavareförening
13.00-18.00 Aktiviteter för besättningarna
20.00-24.00 Underhållning i Badhusparken, fri entré:
DJ Hagge
Eleuthera
Jolly Roger

Torsdag 26.7

Fartygen avgår mot Stockholm.

Obs! Sjöpromenaden är avstängd för biltrafik under evenemanget.

MARIEHAMNS STAD

ÅSS

ÅLANDSKA
SEGELSÄLLSKAPET

Fredrik Ekman
Epost: sport@nyan.ax
Telefon: 528 478

| sport |

”

Sjölund är het och kommer att göra mål mot Elfsborg. JENS FJELLSTRÖM, EXPERT-KOMMENTATOR PÅ CANAL + I SPORTBLADET

Meditativt på djupet

Freediving Team Åland. Innan dykarna påbörjar dykningen ställer de upp för ett grupporträtt. Anders Larsson, Johan Larsson, Daniel Flöjt, Josefin Sjöwall, Leif Mårtensson, Ingela Karlsson, Staffan Sonntag och Johannes Petrone är redo för djupet.

DYKNING. Freediving Team Åland är kanske mest känt genom fridykaren Anders Larsson. Men föreningen är större än så. Nya Åland följde med för att se på när de åländska fridykarna tränade i Slemmern.

– Säkerheten håller vi som nummer ett.

Det är något av det första vi får höra när vi anländer till kajen där tiotalet fridykare står och kränger på sig sina våtdräkter.

Orden uttalas av **Peter Sjöberg**, vår guide under utfärden på Slemmern med Freediving Team Åland. Sjöberg, en av de första fridykarna på Åland, avstår för dagen från dykandet för att berätta om fridykning för Nyans reporter och fotograf som följer dykarna med en fölgebåt.

Man dyker alltid med en säkerhetsdykare och mellan dyken måste man vila på ytan för att syresätta musklerna. Det

är nämligen syret i musklerna som förbränns när man fridyker.

Trevlig samvaro

– Prioritet nummer två efter säkerheten är att ha roligt, säger Sjöberg.

I Freediving Team Åland handlar dykningen nämligen lika mycket om social samvaro som att prestera bra under vattnet. Sjöberg själv tycker att han har blivit en gladare människa sedan han började med fridykningen. Freediving Team Åland är en förening där man stöttar varandra istället för att konkurrera och så fungerar det i hela fridykningsvärlden. Även de i världseliten tar sig tid att hjälpa och tipsa nybörjare.

Ingen självplågerisport

Det finns en hel del myter att ta död på när det kommer till fridykning. Enligt en del handlar fridykning om en extrem form av självplågerisport.

– Många tror att det är en självplågerisport, men det är

tvärtom. Det är som meditation. Det är en väldigt mental sport, säger Sjöberg.

Fridykning handlar om teknik, om att andas rätt och att vara avslappnad. Medan dykarna väntar på sin tur att dyka flyter de omkring runt båten.

Stämningen kring de båda båtarna är avslappnad och inte alls så allvarstygnd som man kunde vänta sig efter allt prat om säkerhet.

– Vi är ett väldigt spontant gäng som kan dra iväg och dyka mitt i allt då vädret är fint, säger Sjöberg som fungerar som talesman för hela gruppen.

– Vi är en sammansvetsad grupp där alla är lika viktiga.

Har växt snabbt

Freediving Team Åland är en förening som har växt relativt snabbt på sista tiden. Idag består föreningen av 10-15 medlemmar. De vill gärna hjälpa andra som är intresserade av fridykning men för tillfället tar föreningen inte emot nya medlemmar. Det beror på att det just nu finns för få erfarna dy-

kare för att de skall kunna lära upp flera nybörjare och kunna dyka själva.

– Det finns mycket intresse för att komma med, men vi vill ta det lugnt just nu. I framtiden öppnar vi för nya fridykningsentusiaster, säger Sjöberg.

Inga tekniktips avslöjas för Nyan. Det här är en sport man inte skall prova på egen hand utan med övervakning av erfarna dykare.

Lugn krävs

För dagen dyker de mer rutinerade fridykarna på tjugo meters djup medan de andra håller sig till ett djup på tio meter. Ett dyk på tio meter tar om kring trettio sekunder. Att sitta och iakta fridykare från ytan innebär ingen direkt action. Under större tävlingar har man ofta kameror under ytan som visar vad som händer på stora skärmar.

– Inför dykandet måste man lugna ner sig och få ner pulsen för att på så sätt förbränna mindre syre. Förberedelser inför en dykningssession kan be-

Guide. När Peter Sjöberg började med fridykning var han inte medveten om att det var fridykning han sysslade med.

Förberedelser. Våtdräkten kan ibland vara svår att få på. Då kan det vara bra att använda sig av tvålv som Daniel Flöjt i mitten på bilden. Han flankeras av Ingela Karlsson och Leif Mårtensson.

Undervattenskamera. Vattnet i Slemmern är dessvärre inte den bästa platsen att fota på. Här fotar Daniel Flöjt Ingela Karlsson.

stå av yoga och avslappningsövningar, säger Sjöberg.

En sport för de flesta

– En vältränad kropp är en fördel när man dyker, men ingen nödvändighet, säger Sjöberg och tar sig själv som ett exempel på att man inte behöver ha stenhård kondition för att fridyka.

Det viktigaste är en god syreupptagningsförmåga och en viss mentalitet är också nödvändig.

För att få dyka med Freediving Team Åland måste man vara en ödmjuk person som kan ta kritik. För de åländska fridykarna handlar det inte om att överträffa varandra utan om att lära känna sin egen kropp och sina gränser.

Den som tror att fridykningen handlar om att få kickar, som fallet är i många andra extremsportar, tror fridykarna på Åland fel.

– När man lärt sig rätt teknik är det en väldigt skön känsla att ligga i vattnet och vara helt avslappnad i varje muskel, förklarar Sjöberg upplevelsen av

att fridyka innan det är dags för Nyans utsända att ta sig tillbaka till hamnen.

Innan båten ger sig iväg frågar dykarna chauffören om han kommer tillbaka med båten som säkerhet.

Säkerheten är nummer ett.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

Foto: Erkki Santamala
foto@nyan.ax

Förberedelser. Anders Larsson sänker ner vikten med tillhörande lina 20 meter. I linan kopplar dykaren som dyker fast sig. Från vänster på bilden Johannes Petrone, Anders Larsson, Josefin Sjöwall (skymd), Staffan Sonntag och Johan Larsson.

Ner i vattnet. Den gula båten inhyste för dagen de mer rutinerade dykarna. Johan Larsson hoppar i vattnet, Staffan Sonntag står i båten och Anders Larsson är redan i sjön.

Vi har MÅL i mun!

Direktsänd fotboll
i Ålands Radio 91,3 MHz
23.7 kl. 18.45

FC Lahti-IFK Mariehamn

Kommentator:
Dan Sjöblom

” Granar och dragdjur användes innan denna byggdes.

lördagsnöje

” Njut av mig, jag kanske inte kommer likadan nästa gång.

OKÄND

OBS Det händer

LÖRDAG 21.7

AUKTION
■ ■ Saltvik Syllöda kl 09.00, visning från kl 08.00. Stor lösöresauktion. Mycket jordbruksredskap och -maskiner, möbler, gamla antikviteter från ett gårdsmuseum, med mera, med mera. Mäklare Grön-backs-Eric.
BIL- & MC-UTSTÄLL-

NING
■ ■ Badhusparken kl 11.00-16.00. Klasser: Veteran, 50-talare, 60-talare, 70-talare, Raggabil, Hot Rod, Custom, Europé, Moped, MC. Bilinsläpp från kl 09.00 och framåt. Drag-racingföraren Pelle Eriksson gör uppstart kl 12 och 14.

BIO
■ ■ Bio Savoy kl 19.30. Harry Potter and the order of the Phoenix. F- 11.

CRUISING
■ ■ Mariehamn parkering-en norr om Shell kl 19.00, samling klockan 18. Cruising med deltagare och gäster vid bil- och mc-utställningen.

DANS
■ ■ Arkipelag restaurangen kl 21.00. Moonlight.
■ ■ Enklinge hembygds-gårdens utedansbana kl 21.00. Friska Fläktar
■ ■ Eckerö, Restaurang Käringsund. Colorados

ENKLINGEDAGEN
■ ■ Enklinge Hembygds-gården kl 13.00-16.00. Underhållning: Lotteri, försäljning av hemlagat och hembakat, luftgevärsskytte, pilkastning, mat- och kaffeservering, utställ-ning, skattjakt och sagoslott. Enklingekutet i tre klasser, 2 respektive 4 km (-15, -50, +50 år). Knatteloppet (-9 år).

FUTURICA OPEN
■ ■ Shell Select kl 11.00-16.00. Speedshooting. Testa vem som skjuter hårdast på

Åland. Två klasser, upp till 18 år och över 18 år.

GETADAGEN
■ ■ Geta kyrka kl 11.00. Musikandakt i Geta kyrka. Barn-kören uppträder.
■ ■ Vestergeta, vid Ålands-bankens kontor.
□ 12.00. Marknaden öppnas och Getastipendiet delas ut. Ponnyridning, ansiktsmålning, spådam. Marthornas utställning av korgar öppnas i församlings-hemmet (se reportage på sidan 10).
□ 14.00. Dragkamp arrang-erad av IF Start.
□ 14.30. Dragning av dagens lotteri
■ ■ Geta kulturarvssstuga. Servering. Passa på att gå en tur på medeltidsstigen som går nära intill stugan.

MUSIK
■ ■ Lemlands kyrka kl 19.00. Sofie Asplund, sång, Staffan Johansson, piano.

MARKNAD
■ ■ Jomala Södersunda kl 10.00-17.00. Stor loppmarknad med massor av olika prylar, t.ex. husgeråd, möbler, trasmattor. Infart mitt emot Södersunda skola.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Soundway.
■ ■ Arkipelag restaurangen kl 00.30. Dj Yonas.
■ ■ Indigo. Dj Sampo.
■ ■ Dinos kl 23.00. Made in Thailand. På uteserveringen Daniel och Yai.

ROCKOFF
■ ■ Mariehamn Torget, fes-tivalområdet öppnar kl 11.00. □ Kl 15.00-17.00. Afterbeach med band på PAF-scenen.
□ Kl. 19.00. Måns Zelmerlöw
□ Kl 20.45. Erik Segerstedt.
□ Kl 22.30. Hanna Pakarinen.

RUNDVANDRING
■ ■ Björkörs naturreser-vat kl 12.00-16.00. Guidad

Segelturer med Nordboen kan man göra under Sjödagarna.

Foto: GUNNAR ROOS.

rundvandring. Kontakta tillsyningsmannen Kaj Porko, 0457 361 3650.

RÖVARDAG
■ ■ Brändö Jurmo.
□ Kl 14.00. Skattjakt för bar-nen, träff vid caféet.
□ Kl 15-17. Loppmarknad i hamnen.
□ Kl 17-19. Islandshästridning för barn på sportplan.
□ Kl 19.00. Kobingo.
□ Kl 21.00. Bryggdans med Wallo.

SJÖDAGARNA
■ ■ Mariehamn Österhamn Sjökvarteret från kl 12.00. Sjömansdag.
□ Kl 12.00-14.00. Paddelklub-ben Neptun demonstrerar kanotfärdigheter strax söder om Sjökvarteret.
□ Kl 12.00-16.00. Hantverks-marknad, fortsättning. Antikva-risk bokförsäljning: Nautica och Alandica.
□ Kl 12.30, 15.00. Segelturer med Nordboen.
□ Kl 12.30. Defilering av (trä) segel och motorbåtar från MSF, ÅSS m.fl. med presentation.

Samling från kl 10 vid Sjökvarte-rets Sjöviste. Gemensam lunch efteråt.
□ Kl 13.00. Prova på segling för vuxna. MSF arrangerar.
□ Kl 13.00. Ålands Skepps-befälhavareförening startar sin uniformsparad från Hotell Arki-pelag. Därefter uniforms-lunch och dans och underhållnings-musik med Spelevinkarna i Sjökvarteret.
□ Kl 14.00. Agenda 21 pro-gram. En klimatsaga.
□ Kl 14.00. Traditionell kapp-segling för bruksbåtar. Prisutdel-ning och gemensam måltid för besättningarna efteråt.
□ Kl 18.00. Maria Stenberg sjunger visor och ballader.
□ Kl 19.00 Sjömanslåtar och allsång: Christer Liewendahl, Uffe Andersson och Anders Stenmark.
□ Kl 21.00-00.30. Dans till Ålands Dragspelsklubb + dansorkestern.

UTSTÄLLNING
■ ■ Kobba klintar kl 11.00-21.00. Kaféet är öppet. Juha Pykyläinens, Kjell Ekströms och Minna Öhbergs utställning på

temat skärgård kan beskådas samma tider.

SÖNDAG 22.7

ALLSÅNG
■ ■ Geta Långö, Enebo café kl 19.00. Musik- och allsångskväll.

BIO
■ ■ Bio Savoy kl 19.30. Harry Potter and the order of the Phoenix. F- 11.

FUTURICA OPEN
■ ■ Shell Select kl 11.00-16.00. Speedshooting. Testa vem som skjuter hårdast på Åland. Två klasser, upp till 18 år och över 18 år.

GUDSTJÄNST
■ ■ Geta kulturarvssstuga. Friluftsgudstjänst på gårdstunet och kyrkkaffe i stugan. För tid, se församlingens infoblad.

KANALKALASET
■ ■ Lemströms kanal kl 13-16. Kanalkalaset. Mark-nadsförsäljning, servering, föredrag, musik, underhållning, kajaktävling mellan Lemland och Jomala kommun, åländska politiker tävlar i Röstfiske, padd-lingsuppvisning.

MARKNAD
■ ■ Jomala Södersunda kl 10.00-17.00. Stor loppmarknad med massor av olika prylar, t.ex. husgeråd, möbler, trasmattor. Infart mitt emot Södersunda skola.
■ ■ Sund Mångstekta fd skola 11-15. Loppmarknad och servering.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.
■ ■ Dinos kl 23.00. Made in Thailand. På uteserveringen Richard "Räven" Holmgren.

ROCKOFF
■ ■ Mariehamn Torget, fes-tivalområdet öppnar kl 11.00. □ Kl 20.00. Emilia.
□ Kl. 21.30. Timbukt.

SJÖDAGARNA
■ ■ Mariehamn Österhamn Sjökvarteret från kl 12.00. Sjömansdag.
□ Kl 12.00-14.00. Paddelklub-ben Neptun demonstrerar kanotfärdigheter strax söder om Sjökvarteret.

□ Kl 11.15, 14.15. Kryssning med skonerten Nordboen till Lemströms kanal.
□ Kl 13.00. Linjedop på musei-fartyget Pommern.
□ Kl 13.00. Musikunder-hållning. Greta Sundström, dragspel.
□ Kl 14.00. Agenda 21-pro-gram. En klimatsaga.
□ Kl 14.30. Kappkörning och tävling i lågvarvskörning för motorbåtar med gammaldags petroleummotorer (Olympia, Wickström m.fl.) Samling före vid Sjökvarterets Sjövistelse.
□ Kl 16.00. Dragning av lot-terivinster och prisutdelning i motorbåttävlingarna.
□ Kl 17.00. Sjödagarna avslu-tas.

TEATER
■ ■ Sottunga Sunnanberg kl 13.30. Hembygdens vänner i Sottunga uppför "Gensel. Rysk Adelsman på Sottunga." Skådespel i två akter av Robert Liewendahl.

UTSTÄLLNING
■ ■ Kobba klintar kl 11.00-18.00. Kaféet är öppet. Juha Pykyläinens, Kjell Ekströms och Minna Öhbergs utställning på temat skärgård kan beskådas samma tider.

MÅNDAG 23.7

BIO
■ ■ Bio Savoy kl 19.30. Harry Potter and the order of the Phoenix. F- 11.

DANS
■ ■ Club Marin kl 19.00. Connys.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.
■ ■ Dinos kl 23.00. Made in Thailand. På uteserveringen Richard "Räven" Holmgren.

ROCKOFF
■ ■ Mariehamn Torget, fes-tivalområdet öppnar kl 11.00. □ Kl 15.00. Afterbeacj med Partyproffsen.
□ Kl. 18.00. Jans Addiction, De Hänsyndsfulla och Farbror Fläsk.
□ Kl. 21.30. The Ark.
□ Kl. 23.00. Farbror Fläsk..

TV
■ ■ FST5 och Finlands TV 2 kl 20.15. Program om Åland visas. Bland annat mingel i Sjökvarteret, matlagning med Michael Björklund och besök på Märket.

SOMMARPRATARE
■ ■ Ålands radio kl 10.00, repris 20.35. Lennart Eriksson, musiker och kryssningsvärd.

JUST NU

LOPPMARKNAD
■ ■ Cirkeln/Emmaus lopp-marknad, Köpmansgatan 11. Öppet måndag–fredag kl 10–17 (torsdagar till 19), lördagar 11–14.
■ ■ Emmaus byggetur, Skogshyddsvägen 7. Öppet måndag–fredag kl 8–16.
■ ■ Antikvariat Pierre, Köp-mansgatan 11. Öppet mån-dag–fredag kl 10–17 (torsdagar till 19), lördag 11–14.
■ ■ Möbelreturen/Katapult, Skogshyddsvägen 7. Öppet tisdag-fredag kl 9-16.

NYANFAJTEN					
Dags att lyfta huvudet från hängmattan och skrapa geniknölarna. Nyanfajten är rykande färskt och aktuellt.					
	Fem	Fyra	Tre	Två	Ett
På stugan. Ett redskap.	Sandvik stradi-varius tillverkas sådana...	...men då använ-da verktyget som instrument.	Ger- fog- och rygg-är varianter.	Alfons Åberg upp-manas akta sig för en sådan.	Se i imperfekt.
Åland. En kon-struktion.	Byggdes av ett dansk-svenskt företag, Monberg & Thorsen ab.	Granar och dragdjur använ-des innan denna byggdes.	En rysk ponton-bron användes också tidigare.	Invigdes för 70 år sedan.	Övergången mellan Finström och Saltvik.
Världen. En person.	Gitarristen Scott Moore förknip-pas med denna person.	Föddes 8 januari 1935.	Arbetade som last-bilschaufför och elektriker.	Jonathan Rhys Meyer gestaltar denna person i en kommande film.	Rockens kung.
Harry Potter. En person.	Finns på Harrys första choklad-groda.	Fawkes är hans trogna husdjur.	Spelas först i fil-merna av Richard Harris, därefter av Michael Gambon.	Har halvmånefor-made glasögon.	Harrys mentor och rektor.
Fotboll. Ett ligalag.	Hemmastället är helrött, bortastället är blått.	Namnet kommer från en lokal me-tallindustri...	...som var lagets huvudsponsor i många år.	Laget grundades 1965.	Metallindustrin hette Jakobstads rostfria.

I morgon hålls linjedop på Pommern

Gammal tradition. Linjedopet har många år på nacken. För räknades man inte som riktig sjöman förrän man hade varit över linjen, det vill säga ekvatorn, och döpts av Neptun.

I morgon är det dags för linjedop på Pommern. Då skall John Eriksson döpas under högtidliga förhållanden, av självaste Kung Neptun.

Linjedopet hör till de traditionella inslagen i Sjödagarnas program.

Sven Björkqvist och Roine Danielsson är två av dem som förbereder linjedopet. Det äger rum i morgon klockan 13.00.

Adepten döps i en stor balja fylld med vatten. – Han blöts med våld, säger Putte Nyroos.

– Vi ställer i ordning för linjedopet nu och senare skall några av oss klä ut oss och åka runt med Röde orm för att göra reklam för evenemanget, berättar Putte Nyroos när Nyan besöker Pommern på fredagseftermiddagen. Förberedelserna är i full gång. En stor balja, i vilken John Eriksson i morgon skall döpas i, fylls med vatten.

Linjedopet är en sjömanstradition som har många år på nacken.

– Förr och även i dag döper man adepter första gången de passerar linjen, det vill säga ekvatorn. Förr brukade man kalla de sjömän som inte hade varit över linjen "krackofare". Det var först när de hade varit över ekvatorn som de var riktiga sjömän, berättar Nyroos.

Historien berättar vidare att Kung Neptun steg upp ur havet vid ekvatorn tillsammans med sin fru Neptunia.

Efter att en läkare undersökt adepten och en astronom med sin sexkant och sin kikare fastställt att man verkligen befann sig på jordens mittlinje döptes adepten under högtidliga former där även befälhavaren medverkade.

– Och så fick adepten ett linjedopscertifikat av Neptun, berättar Nyroos.

Blivande sjöman

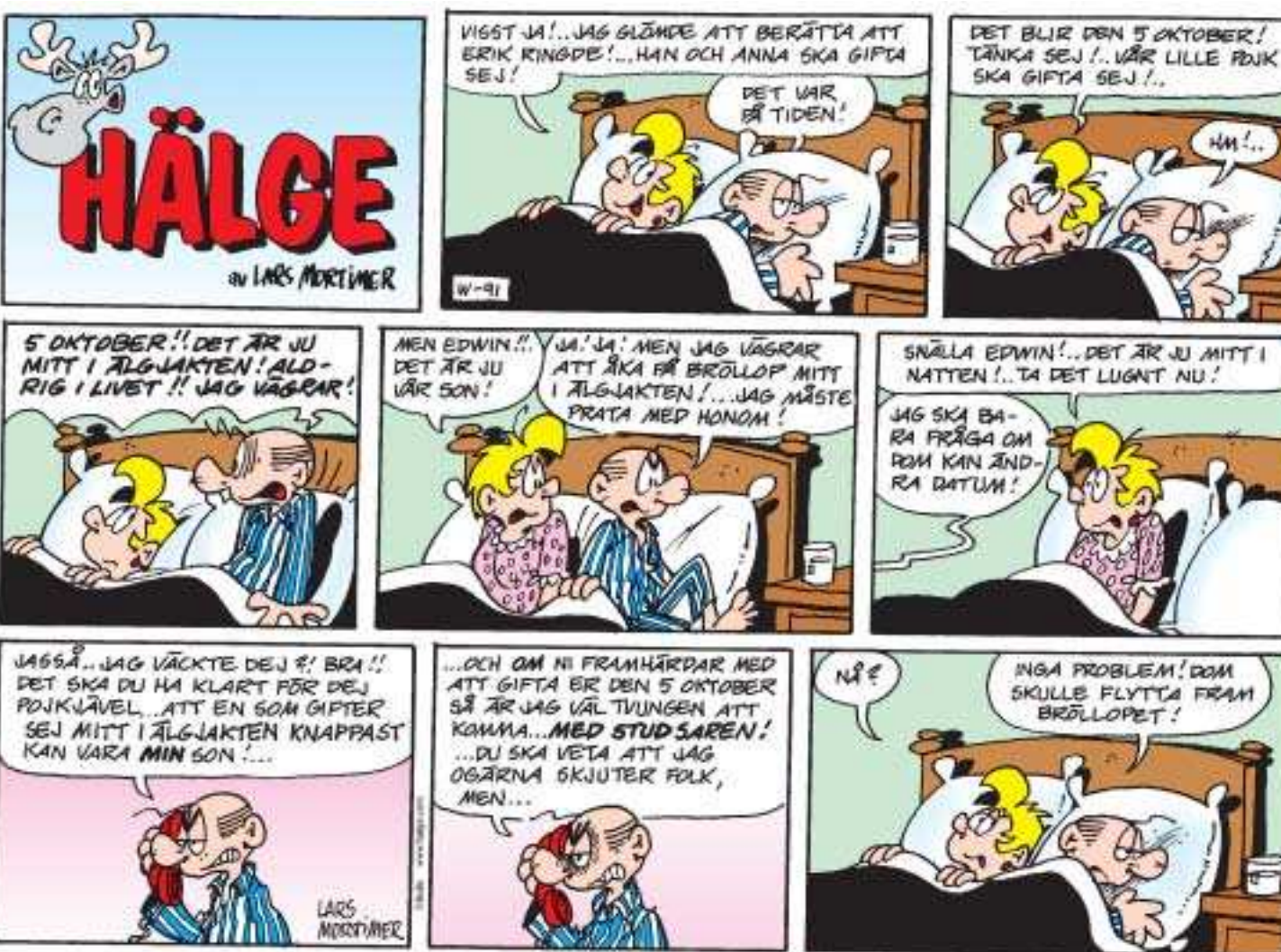
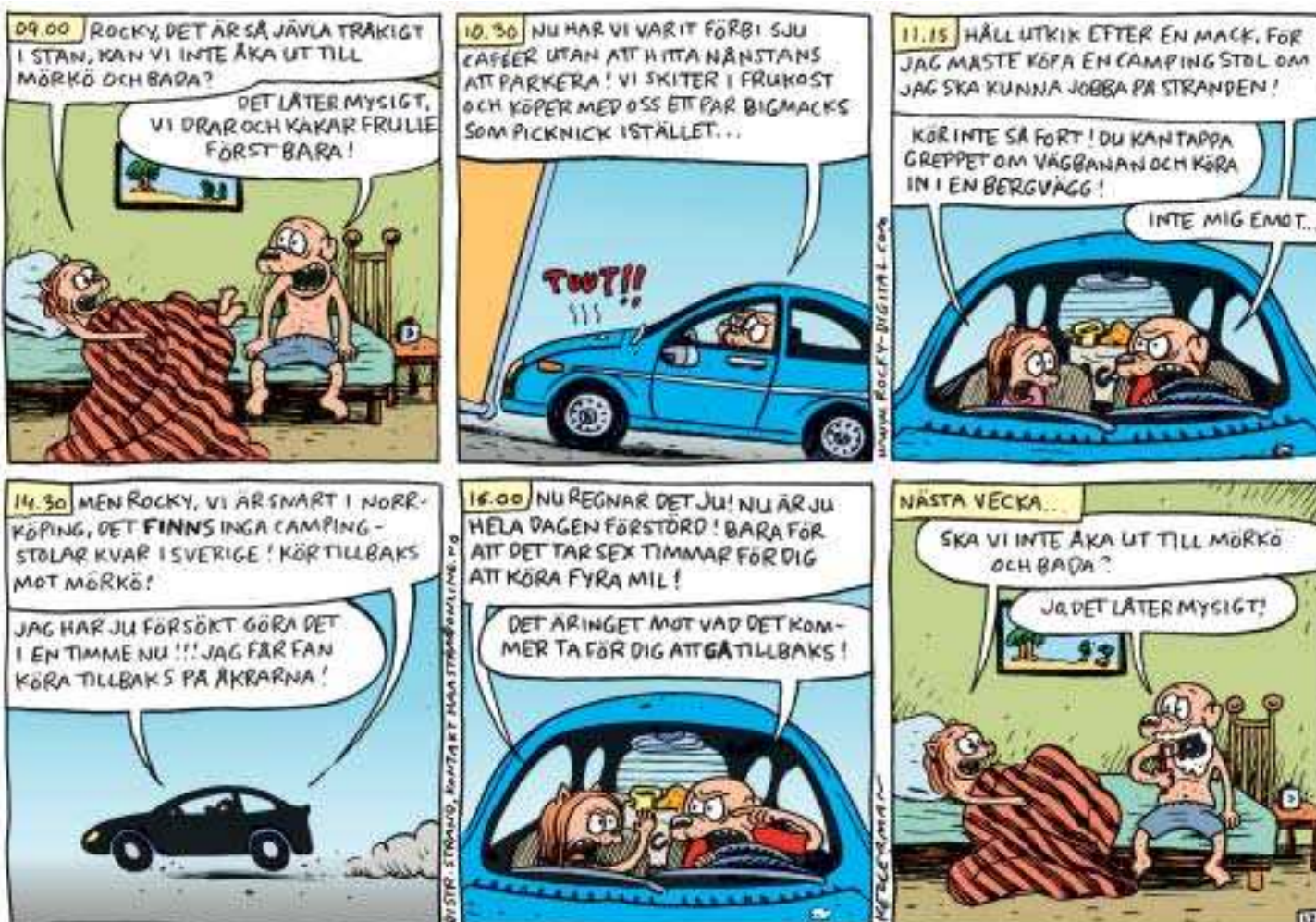
Även passagerare som första

Havsgud på besök. I går kom Kung Neptun (Stig Pettersson) på besök till Pommern. Orsaken var att han tillsammans med övriga deltagare i morgondagens linjedop skulle åka runt i Mariehamn och göra reklam för evenemanget.

MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
fredrik.tornroos@nyan.ax

NR 25

**Två Casinolotter i förstapris och varsin Naturlott till andra-
pristagarna.**
Sänd lösningen till **Nya Åland, PB 21, 22 101 Marichamn.**
Märk kuvertet **Kryss 20.**

Namn:.....

Adress:.....

.....

.....

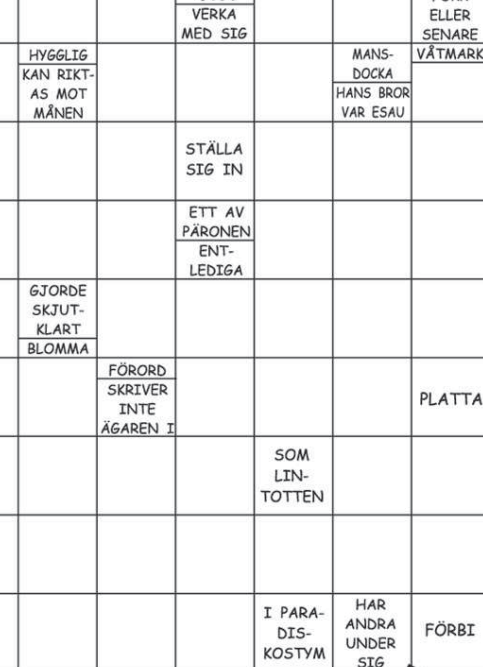
.....

LÖSNING KRYSS 24

[illegible]

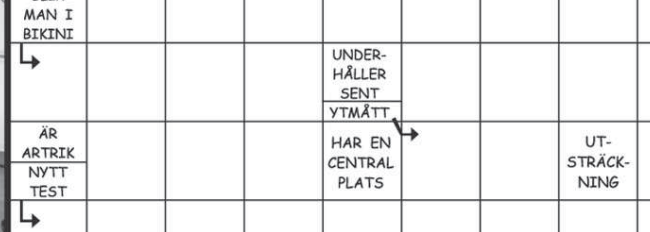
GRATTIS

Casinolotterna i krysset nr 24 går till **Hilppa Grönlund** Jomala
Varsin Naturlott får **Barbro Sääski** och **Margaretha Mäkilä**
även de från Jomala.

Lösning på sidan 23

LÄTT

	4	2			8	1		
					4		7	
	5	7	1	9			4	6
	1	9		5			2	
3			4	1		6		
4	8		2			5	1	7
9	6		7					1
		1	3			9	6	4
5				6			8	2

MEDEL

6		4		9		3		
1	8		2	7				
					8		5	2
9	4		6	5				
	7				1	2	6	
3							1	
		6			4			
	1		7			5		9
			3	8		6	4	

SVÅR

			8		7			
	6	9	3					
5		2						4
6						2		1
		3		6				
	4							5
8		5			3		4	
2	3		1					
			5			7		

TV-programmet

lördag 21 juli

10.15 **Franklin (R)** [4896006]
10.35 **Katter – en dokusåpa** [1187570]
10.45 **Så här går det till på Saltkråkan (R)** [7235044]
11.15 **Sagoträdet (R)** [6498228]
11.30 **Pi (R)** [1919150]
11.45 **Manåid-tv (R)** [6402421]
12.00 **Fieteri (R)** [45112]
Barnprogram på tornedalsfinska (meän kieli).
12.20 **Tur och retur** [33103537]
Finskspråkigt barnprogram.
15.00 **Packat & klart sommar (R)** [5131]
Resemagasin.
15.30 **Sommartorpet (R)** [5518]
Inredningsserie.
16.00 **Uppdrag granskning – sommarspecial (R)** [61173]
Samhällsprogram.
17.00 **Tre kärlekar (R)** [34082]
17.55 **Anslagstavlan** [9169711]
18.00 **Allsång på Skansen (R)** [93599]
Musikprogram.
19.00 **Bolibompa** [6686]
19.00 Pingu (R) [96044]
19.05 **Disneydags (R)** [914421]
20.00 **Ebba och Didrik (R)** [599]
Svensk familjeserie. Del 5 av 9. Han tycker att jag passar bra där.” I rollerna: Lisen Arnell, Johan Widerberg, Suzanne Reuter.
20.30 **Rapport** [71773]
20.45 **Sportnytt** [3564711]
21.00 **Försvarsadvokaterna** [92501]
Dansk dramaserie från 2004. Del 8 av 14. I rollerna: Lars Brygmann, Troels Lyby, Jesper Lohman. Även 25/7.
21.45 **Minnenas television** [8724599]
22.50 **Romerska rikets uppgång och fall** [6409082]
23.45 **Rapport** [7941995]
23.50 **Jazzens stjärnor i Europa** [6673063]
Veckans sommarkonsert.
1.20 **Välkommen till Pleasantville** **FILM** [3565731]
Amerikanskt drama från 1998. Den tillbakadragne David flyr in i en annan värld genom att titta på 1950-talssåpan Pleasantville. I rollerna: Tobey Maguire, Reese Witherspoon, Jeff Daniels.
3.20–9.15 **SVT24** [12331754]
Sändningar från SVT24.

17.05 **Hej till hela Sverige (R)** [871402]
Svensk dokumentär från 2005.
17.55 **Kvinnans plats: Livet till trots (R)** [4357421]
Dokumentär.
18.55 **Helgmålsringning** [3728773]
Från Alby Centrum i Botkyrka.
19.00 **Aktuellt** [82353]
19.15 **Där ingen skulle tro att någon kunde bo** [150112]
Norsk reportageserie från 2005. Del 3 av På den lilla ön Litle Færøy i Solund i västra Norge lever Roar Moe som fiskarbondе sedan sju år tillbaka. Även 25/7.
19.45 **Jan och kronhjorten** [328995]
Danskt naturprogram från 2006. Med sin kamera ger sig naturfilmaren Jan Tandrup Petersen ut på jakt efter de vilda djuren i Danmarks fauna.
20.00 **Din släktsaga (R)** [2518]
Tittarnas egna släktsagor. Del 5 av 8. Ruth är bara 20 år gammal när hon ensam gör den långa resan från Småland till Kinas inland för att frälsa kineserna.
20.30 **The Comeback** [1889]
21.00 **Parkinson** [99624]
Brittisk pratshow från 2007. Del 9 av 12. Gäster: Den irländske komikern Dara Ó Briain och programledaren David Dimbleby.
21.45 **Första dan av resten av mitt liv** [2103082]
Fransk-kanadensisk kortfilm från 2005. Laura är bara tonåring, men nu ska hon rymma hemifrån med sin kille. Lillasyster Kate känner sig övergiven.
22.00 **Aktuellt** [62112]
22.15 **Amatörerna** [504353]
FILM Norsk komedi från 2001. Jan är en hopplöst optimistisk innehavare av ett öde gatukök i Oslo. Bent är en frustrerad trumslagare i ett rockband med Ivar Mo som stjärna. I rollerna: Robert Skjaerstad, Philip Zandén, Trond Høvik Regi: Pål Sletaune.
23.40 **Brottet och straffet** [1434686]
Kriminalserie. Del 2 av 2. Sex, lögner och mord.
0.55–1.50 **Sopranos** [9137532]
Amerikansk dramaserie från 2004. Del 6 av 12.

7.30 **Lilla huset på prärien** [760808]
8.30 **Powerpuffinglorna** [496686]
9.00 **Sabrinas hemlighet** [497315]
9.30 **Simpsons** [740044]
10.30 **Ett geni i familjen** [3955131]
10.55 **Ett geni i familjen** [4513995]
11.25 **Scrubs** [6051518]
11.55 **Scrubs** [6952957]
12.25 **All of us** [629537]
12.55 **All of us** [644088]
13.25 **Momento** [4318570]
13.50 **Dubbelbokat** [4999044]
FILM Tysk-amerikansk komedi från 2000. Matt är fränskild och har hand om sina tre barn, dottern Daphne och sönerna Lewis och Josh. I rollerna: Nastassja Kinski, Timothy Dalton, Kevin Zegers.
15.35 **Fab 5** [2776808]
16.25 **Top model Kanada** [2777537]
17.15 **Rachael Ray** [262686]
18.10 **My boys** [1636334]
18.35 **The class** [450044]
19.05 **Real housewives of Orange County** [100247]
Amerikansk realityserie från 2006.
20.00 **Extreme home makeover (R)** [998286]
Amerikansk inredningsserie från 2006.
21.00 **Navy CIS** [683150]
22.00 **Michael** [831995]
FILM Amerikanskt drama från 1996. Journalisterna Frank Quinlan och Huey Driscoll arbetar på en tidning i Chicago. I rollerna: John Travolta, Andie MacDowell, William Hurt.
0.00 **Hotel Babylon** [4815957]
Brittisk dramaserie från 2006.
1.05 **Lockdown** [78919377]
FILM Amerikanskt drama från 2000. Avery är en duktig simmare, som lyckas säkra ett college-stipendium. I rollerna: Richard T Jones, Gabriel Casseus, De'aundre Bonds.
3.10 **Rescue me** [8661990]
4.10 **Vikarien** [3145464]
FILM Kinesiskt drama från 1999. I rollerna: Minzhi Wei, Huike Zhang, Zhenda Tian.
6.00–6.45 **Montel Williams** [8490984]

6.30 **Elias – den lilla räddningsbåten (R)** [7074334]
6.40 **Elias – den lilla räddningsbåten (R)** [6328773]
6.50 **Barnprogram** [66105150]
9.59–12.30 **Nyhetsmorgon lördag** [457823082]
13.30 **Bästa maten** [858402]
14.00 **CBS 60 minutes** [1586808]
14.50 **Licence to grill (R)** [341518]
15.20 **Rat** [5010529]
FILM Brittisk komedi från 2001. I rollerna: Pete Postlethwaite, Imelda Staunton.
17.05 **Trogen tjur sökes** [6037334]
FILM Amerikansk komedi från 2001. I rollerna: Ashley Judd, Greg Kinnear.
19.00 **Keno** [780082]
19.05 **Trav: Vinnare: V75** [108889]
20.00 **Nyheter** [305315]
20.20 **Vädret** [7850421]
20.30 **I en annan del av Köping (R)** [323131]
21.00 **Sommarkryssat – med Lottodragningen** [3400112]
Svenskt underhållningsprogram från 2007. Del 8 av 13. Med Million Stylez, Perssons Pack, Pernilla Andersson och Sarah Dawn Finer.
22.15 **Säsongsavslutning: Vincent** [9800179]
Brittisk kriminaldrama från 2006. Del 4 av 4. Den före detta polisen Vincent Gallagher leder ett team av privatdetektiver.
23.00 **Nyheter** [744547]
23.15 **Vincent, forts** [732841]
0.00 **I faders namn** [5504532]
FILM Brittiskt drama från 1993. Ir-ländaren Gerry och hans vänner blir anklagade för att vara IRA-terrorister och. Även Gerrys far blir åtalad och de döms alla till fängelse trots att de är oskyldiga. I rollerna: Daniel Day-Lewis, Emma Thompson.
2.25 **Paulie** [43816087]
FILM Amerikansk komedi från 1998. I rollerna: Gena Rowlands, Tony Shalhoub.
4.10 **Hur man överlever en flygkrasch (R)** [5496629]
4.55 **Par i brott (R)** [5023919]
5.45–6.30 **Par i brott** [6608822]

17.05 **TV-nytt**
17.15 **Uteliv: Elefanternas raseri (R)**
18.05 **1 000 km ortnamn**
Gränsland. Vi får veta vad som hände när gränsen mellan öst och väst kom att gå tvärs genom Pyttis socken. Namnet Strömfors får en oväntad förklaring.
18.15 **TV-nytt**
18.25 **Sportnytt**
18.30 **Zon5: Livet enligt Rosa**
Svensk dramaserie. Del 8 av 12. Rosa, 13 år, ger sjutton i killarna och stan och reser ut till en ö i stället. Men där är det också fullt av korkade killar.
19.00 **Röda Nejlikan (R)**
19.45 **En mångfasetterad värld**
Baja California – Cortez hav. Vår planet är en unik mosaik av folk, platser och traditioner.
20.00 **TV-nytt**
20.10 **Sportnytt**
20.20 **Bills mat (R)**
Matlagningsserie. Den australiensiske kocken Bill Grenger är tillbaka med nya avsnitt. Del 1 av 7. I skolan. I dag gör Bill lunchpaket för hela familjen och lär ut matlagning åt köksrädda män. Repris från 20/7.
20.50 **Författarporträtt: Kjell Westö**
Möt författaren Kjell Westö i viloläge. Efter vinterns succé med ”Där vi en gång gått” är det dags att fundera på nästa bok, den om vad vi en gång tänkt.
21.15–23.00 **Ung rebell** **FILM**
Amerikanskt drama från 1955. James Dean gör kanske sin mest berömda roll, som kom att bli stilbildande för en hel generation. Filmen handlar om Jim Stark (James Dean), nyinflyttad kille som gör sitt bästa för att klara den ständiga pressen som han möter som elev på Dawson High School. Och han blir kär i Judy, en vacker men smått förvirrad tjej, som dessutom haft ihop det med busarna. I rollerna: James Dean, Natalie Wood, Sal Mineo m.fl. Regi: Nicholas Ray (USA, 1955)

8.00 **Tv-nyheter** [84063]
8.05 **Mästertränaren** [8165112]
9.00 **Tv-nyheter** [30228]
9.05 **William och Mary (R)** [5010402]
9.55 **Mundo: En lycklig familj** [4747570]
10.00 **Tv-nyheter** [53179]
10.05 **Konstnärsliv** [3026063]
Leena Uotila.
11.00 **Tv-nyheter** [94402]
11.05 **A-zoom** [7440353]
11.35 **Steelpannmannen** [6408605]
11.50 **Existens** [7411841]
Välgörenhet istället för välfärd.
12.20 **Nya danska medborgare** [438266]
12.50 **Skatan** [61773]
13.15 **Jag är ett nummer i en smutsig pärm** [721773]
14.10 **Diagnos: Mord** [7466353]
Amerikansk kriminalserie.
15.00 **Tv-nyheter** [38228]
15.05 **Mord och inga visor** [9689570]
15.55 **Det nordiska ljuset: Tjädern** [9232315]
16.05 **Prisma: Tiden – den fjärde dimensionen** [7412547]
16.55 **Nyheter på teckenspråk** [8169334]
17.00 **Tv-nyheter** [54228]
17.05 **FST: TV-nytt** [5704044]
17.15 **Monk** [5216063]
18.00 **Världens skatter** [47353]
Istanbul.
18.15 **Finländsk antikrunda** [713315]
Programmets elfte vår och

sommar för med sig något nytt, något gammalt och äventyr i Norden.
18.50 **Den vida naturen: Den mäktiga ekvatorn** [425112]
Del 5 av 6. På Anderna i Ecuador liknar varje dag sommaren och varje natt vintern.
19.45 **Yorkshiredetektiverna (R)** [657179]
Brittisk kriminalserie. Del 1 av 2. Dalziel undersöker en tonårsflickas försvinnande, tappar behärskningen under förhören och utesluts ur utredningen.
20.30 **Tv-nyheter och väder** [66841]
20.45 **Sporttrutan** [430812]
21.15 **De maktthavande** [2610911]
En måltid för politiker, tjänstemän och kommittéer.
21.30 **Zigenar-tv** [20063]
Orkestern Manne Menuetti musicerar mellan sketcherna.
21.55 **Daniel Deronda** [6912565]
Daniels mamma ber honom komma till Italien och där får han höra sanningen om sin far. Gwendolens liv är stormigt. Del 4 av 4.
22.45 **Actors studio** [9362286]
Skådespelaren Bette Midler gästtar programmet där stjärnor svarar på frågor ställda av programledaren James Lipton och filmstuderande.
23.35–23.45 **Euronews** [9258889]

6.00 **Frågespel** [50957]
8.30 **Lilla tvåans morgon** [7889]
9.00 **Galaxen** [1673599]
10.25 **Regionala nyheter** [33665781]
11.45 **Spelnytt** [5869266]
12.15 **Kvalitetstid** [707808]
12.45 **Stötfångaren** [155421]
13.15 **Pikku pelimannista viulun kuninkaaksi** [6255222]
FILM Finskt drama från 1949. I rollerna: Heimo Haitto, Aku Korhonen, Regina Linnanheimo. Regi: Toivo Särkkä. SV.
14.25 **ABC i digital-tv** [6045773]
14.30 **Live earth: bandad konsert** [51686]
16.30 **V75-travet** [8794792]
17.10 **Fatta micken** [894353]
18.00 **Tv-nyheter** [98599]
18.10 **Sporttrutan** [3735063]
18.15 **Nyheter (R)** [17266]
18.45 **Me tulemme taas** [6681518]
FILM Finsk komedi från 1953. I rollerna: Tuija Halonen, Tapio Rautavaara, Siiri Angerkoski. Regi: Armand Lohikoski. SV.
20.05 **Petteri på villovägar** [723082]
20.35 **Trafikpoliser** [366711]
21.05 **Flodpolisen på Donau** [184773]
21.50 **Tv-nyheter, väder och sport** [1804686]
22.05 **Act one-two** [887889]
Stäuppkomik och sketcher. Nya avsnitt med bl.a. Heli Sutela, Markku Toikka, Ilari Johansson, Harri Ekonen, Risto Korhonen, Mika Eirtovaara och Riku Suokas.
22.35 **In the cut** [5021727]
FILM Amerikansk thriller från 2003. I rollerna: Meg Ryan, Mark Ruffalo, Jennifer Jason Leigh. Regi: Jane Campion.
0.30 **Vagnen (R)** [7298735]
1.00–2.00 **Frågespel** [4586984]

8.00 **Köpkanalen** [339484]
9.00 **Pokémon** [691501]
9.25 **Skräckskolan** [4582995]
9.50 **Ninjasköldpaddorna** [6901841]
10.15 **Den lilla sjöjungfrun** [6027686]
10.45 **Disneys klassiker** [2153995]
11.00 **Transformers Cybertron** [430315]
11.25 **Köpkanalen** [2132402]
11.40 **Beachvolley** [3974792]
12.40 **Word Puzzle** [3808957]
13.25 **Vinstpotten** [8745686]
14.25 **Hjältehistoriernas höst 2007** [9239570]
14.30 **Formel 1-studio** [793402]
14.50 **Motor Forum: Drag Racing** [615605]
15.20 **Golf: The Open Championship** [426957]
15.40 **På skoj** [3523082]
15.50 **Pollyworld** [8222860]
FILM Amerikansk animationfilm från 2006. Regi: Bill Moore.
17.10 **E! Entertainment: Sanna berättelser från Hollywood** [749727]
18.00 **Formel 1: Tidsträning** [835686]
19.00 **Sjuans nyheter** [791260]
19.10 **Resultattrutan** [4734686]
19.15 **Direkt: Golf: The open championship** [2093599]
21.15 **Underhållningens 50 i topp** [5873044]
21.30 **Kollektivt självmord** [688570]
22.00 **Tians nyheter** [491686]
22.10 **Resultattrutan** [1457315]
22.24 **Keno** [402434006]
22.25 **Shot in the heart** [9261995]
FILM Amerikansk krigsfilm från 2001. I rollerna: Giovanni Ribisi, Lee Tergesen, Elias Koteas. Regi: Agnieszka Holland.
0.20 **Formel 1: Tidsträning** [773209]
0.50 **Kris** [1874280]
Amerikansk dramaserie. Dimma.
1.50 **Vinstpotten late night** [5318716]
2.50–8.30 **Den rätta** [16514613]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ
9.00 Kulturen. Repris av måndagens, tisdagens och onsdagens Kulturen. 9.45 Musik. 10.00–11.30 Sommarprat. Repris med Elisabeth Naucleur från sommaren 2006. Repris från måndagen. 11.30–13.00 Sommarprat. Med Johanna Wickström. Repris från tisdagen. 13.00 Veckans gäst – sommar. Programledare Josefina Jansson Repris från fredagen. 14.00–15.30 Sommarprat. Med Jörgen Pettersson. Repris från onsdagen. 15.30–16.30 Gröna fingrar. Programledare: Leif Sundberg Repris från onsdagen. 16.30 Fängad av en schlager. Programledare Anders Hallböck Repris från fredagen. 17.00–19.00 Musik. 5.30 Musik.

TV ÅLAND INFOKANALEN

Nedslag i åländsk sommar.
Sett och hört, händelser, smultronställen.

Nyankortsvinnare:
**Viking Granskog
Mariehamn**
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Jag har sparat varukvitton från år 1999 och kan inte se annat än en höjning av alla produkter som tänkas kan.
AGNETA JANSÉN I INSÄNDAREN OM STATISTIK OCH INFLATION

Konkreta förslag mot rattfylla

Svar till Yvonne Dugins bemötande av min insändare. Dugin efterlyser konkreta åtgärder och inte bara visioner. Dugin föreslår att rattfylleristers fordon beslagtas som påföljd.

I min tidigare relativt långa insändare föreslogs flera konkreta åtgärder, varav nolltolerans av alkohol i trafiken var det centrala huvudbudskapet. För ett ytterligare klargörande upprepar jag föreslagna åtgärder i korthet.

1 Gör trafiken på Åland till ett nyktert område, tillåt inte alkoholphäverade förare i trafiken. Inför därför ett nytt begrepp, trafikonykterhet, för de förare som har mellan 0,2 och 0,5 promille alkohol i blodet. Påföljd, att körningen alltid avbryts, därpå dagsböter och eventuellt ett kortare körförbud .

2 . Införskaffande av en precisionsalkometer till landskapet för att inte ödsla

onödigt tid från polis och hälsovård vid blodprovstagning.

3. Utökade befogenheter till tull- och gränsbevakningsmyndigheter att utföra alkotester. Viktigt att rattfyllerister stoppas inte vem som stoppar dem.

4. Utred alla rattfylleristers eventuella missbruksproblem. Många fall av dold alkoholism kommer då att uppdragas.

5. Inför fotboja som en påföljd vid rattfylleri

6. Inför eget alkoholås som påföljd vid rattfylleri

Jag utelämnade avsiktligt beslag av fordonet som påföljd. Försök har gjorts i Finland men det anses inte ändamålsenligt. Lagstiftning skall vara tydlig, rättvis och förutsägbar. Det är svårt att uppfylla med den här formen av påföljd.

När skall bilen tas, omedelbart eller efter rättegång? Orättvist, priset kan ju

variera, från nästan ingenting för en ”rishög”, till miljoner för en ny bil eller kanske buss. Hur blir påföljden om bilen är från arbetsplatsen, hyrbil eller lånad eller stulen?

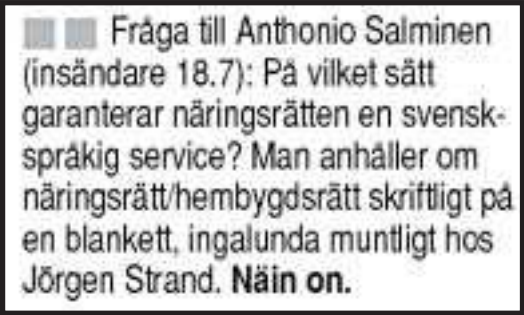
Oskyldiga drabbas, eftersom det oftast är män som kör rattfulla skulle många kvinnor och barn drabbas om familjens bil beslagtas.

Jag motsätter mig inte att beslag av fordon införs på Åland, men på grund av det ovan anförda vill jag personligen inte vara den som i första hand väcker förslaget.

Nu tillämpade åtgärder med information, övervakning och påföljd, skall naturligtvis bibehållas och utvecklas där det är ändamålsenligt. Min avsikt är inte att kritisera nuvarande system utan jag vill belysa olika nya alternativ för att komma till rätta med rattfylleriet på våra vägar.

Åke Mattsson
liberal lagtingsledamot

Salminen svarar messaren

Mess i Nya Åland den 20 juli 2007:

Fråga till Anthonio Salminen (insändare 18.7): På vilket sätt garanterar näringsrätten en svenskspråkig service? Man anholder om näringsrätt/hembygdsrätt skriftligt på en blankett, ingalunda muntligt hos **Jörgen Strand**. Näin on.

Svar till messaren ”Näin on” som undrade hur näringsrätten garanterar en svenskspråkig service:

För att få utöva näring på Åland så måste man i princip ha åländsk hembygdsrätt och detta förutsätter att personen har ”tillfredsställande

kunskaper i svenska”. Till själva ansökan om hembygdsrätt skall därför bifogas en dokumentation över att sökande har tillfredställande kunskaper i svenska.

Vidare förutsätts av näringsidkaren att bland annat verksamhetsspråket är svenska och att varor som säljs har tydliga anvisningar på svenska. Personligen anser jag att helheten i systemet ger goda garantier för svenskspråkig service på Åland. För vidare information hänvisar jag till landskapsregeringens hemsida <http://www.regeringen.ax>.

Anthonio Salminen

Ingen gräddfil för ölköpare

Det är lovvärt att det kom en affär till före detta postens lokaler vid Torggatan så vi får lite liv i centrum. Ålandsbanken gör ju allt som står i deras makt för att kontorisera och avfolka staden. Tala om att säga på den gren man sitter på.

SF Line har synpunkter på prylarna vid Norra gatan 5. Men det är vrakdelar från deras båtar som flyter omkring, konstaterar en känd, pensionerad reporter från Radio Åland.

Algot Johansson borde räknas som en av de sju underverken.

Inte skall affärerna ordna gräddfil åt de kunder som glömt köpa öl och cigaretter, när det står kunder i kön som handlar för hundratals euro.

Det var bättre förr, för fem år sedan var väntetiden med remiss till öron- näs- och halspolikliniken fem veckor, nu är den fem månader. Endera självläker sjukdomen eller också blir den obotlig efter så lång tid.

Erik ”Säljis” Ahlström

Euron är inte ett guldmynt

Angående den snabba inflationen skulle euron enligt **Ilkka Lehtinen** vid statistikcentralen i Helsingfors vara ett guldmynt jämfört med mark och penni. Trovärdigheten i dessa statistikutredningar är för större delen av finländarna lika med noll.

Statistik kan tillämpas på många olika sätt och de som tycker sig ha någon nytta av en felaktig statistik drar nytta av räkenskaperna. Lite svinn hit eller dit kan ingen räkna ut. Så är det tänkt, men nu börjar Finlands folk få nog och vill ha klara papper vad gäller Finlands ekonomi på utgifter, inkomster (?) och inflation halvårsvis i media. Tillsätts bör en kommitté som noggrant granskar Brys-

selaffärerna och som dessutom ser till att inget som heter skog, markägande, vattenäggande, stora skogsområden i Lappland och fråntagande av Finlands beslutanderätt fräntas vårt eget land. Allt det har vi stridit för i flera år. Nog är det väl i grävsta laget att ge bort sin egen mor.

Om det finns dylik bra statistik, kan jag berätta att jag sparat varukvitton från år 1999 och kan inte se annat än en höjning av alla produkter som tänkas kan.

Jag tycker mig ha räknat ut en 20-25 procentig höjning vad gäller alla branscher, speciellt på matvaror och hygienartiklar, kläder, skor, resor, bensin, olja, inkvarte-

ring, catering med mera.

Överlag har alla priser stigit på allting, men vart tar pengarna vägen? Förståeligt att alla som har ett företag måste få betalt efter uträknad kostnad, men eftersom det finns telefoner nu för tiden går det lätt att kontrollera prisskillnader.

Jag tycker att I Lehtinen och **J Pekkarinen** skall gå till en vanlig affär och se vad de får för 2 euro, sedan skall de jämföra vad de fick för 12 mark före Finlands anslutning till EU och om de är nöjda med resultatet.

Sen skall man tänka på 1 cents fiffleriet.

Agneta Jansén
Mariehamn

Vad människor behöver tänka på

”Köttets sinnelag betyder död men andens sinnelag ger liv och frid.” Rom 8:6

Vad varje människa behöver är: kvalitet, sann glädje, äkthet, trofasthet, sann gemenskap, hälsosam omväxling, enkelhet, förståelse, ärlighet, samarbete, eftertänksamhet, förlåtelse, frid, samhörighet, kärlek, balans, naturlig skönhet, försoning, koncentration, praktiskhet, meningsfullhet, stöd, tröst, uppmuntran, organisation, varningar, ordning, samsamhet, vishet, ödmjukhet, vänlighet, bestämdhet, en sann vän och ett verkligt mål i livet!

Detta kommer från Gud som är upprättaren! Har vi inte detta irrar vi

omkring rotlösa från det ena till det andra, är okoncentrerade, fördomsfulla, bundna vid droger och lusta, osäkra, slösaktiga, splittrade, tungsinta, oroliga, blyga, självupptagna, egoistiska, religiösa, elaka, veliga, osamarbetsvilliga, oförsonliga, prestationsinriktade, oresonliga, opraktiska, ovisa, tröga, rebelliska, oordningssamma, fyllda av fruktan, oärliga, hatiska, högmåda, maktmissbrukare, hårdhjärtade, respektlösa, tjurskalliga och destruktiva.

Har inget verkligt mål, går i samma onda cirkel år efter år. Lever ett enformigt, destruktivt och tråkigt liv.

Och om vi inte känner frid inombords så blir det samma sak fastän man flyttar...

Detta kommer enbart från satan som är förstöraren!

Så när en människa får frid med Gud får man också frid med sig själv.

Vad hjälper det en människa om man vinner hela världen men förlorar sig själv?

Jesus är vägen, sanningen och livet för varje människa! Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, på det att var och en som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Joh. 3:16

I Guds rike gäller ingen prestationsångest. För vi får komma till honom precis som vi är!!!

Vänliga hälsningar
Ann-Mari Pettersson

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Hur mycket skattepengar kommer den ökända bumpen att kosta i slutändan? **0457.**

■ ■ Det ryktas att dom som tycker att spektaklet postrodspokalen är löjligt kan få sparken när det blir neddragningsdax av personal!? **050.**

■ ■ Jag ber så hemskt mycket om ursäkt för skräckupplevelsen på ålandsvägen torsdag kväll vid 21. Jag ska verkligen se efter mer noggrant nästa gång. Förlåt än en gång. **Blindstyret i den lila bilen.**

■ ■ Mufsan om du/ni läser den här tidningen så ta kontakt med mig på salminen4@hotmail.com. **040.**

■ ■ Rockoffpass till salu 60€.
Ring 0405641258.

■ ■ Rockoff-passet jag hade i tidningen såldes med detsamma. Det är ca 100 personer som ringt eller smsat vilket gjort att jag inte haft möjlighet att svara på alla samtal och meddelanden. Önskar er alla en trevlig sommar på detta sätt! **Mvh Marika, 0407261746.**

■ ■ En tromb i femte klassen jämnar allt med marken. Bilar t.o.m tåg kan föras med flera kilometer och krossas. Tur att de inte förekommer här. **0457.**

■ ■ Vem var den söta killen vid klinten vid 23-tiden på torsdag kväll? **Tjejerna framför.**

■ ■ Rådjuret som sprang 5 centimeter framför bilen igår morse. Du hade fantastiska djuriska ögon. Jag tror du var döv. Hur som helst,

hoppas vi ses igen! Singel? **En som blev rädd och kär.**

■ ■ Är det någon som sett min gamla pärla, en svart-grön cykel som blivit stulen någon gång runt 6/6? Märket är Mondial. Hittelön. **040.**

■ ■ Obs! Lemländers leder icke korpen div 2. Det gör labylabans bästa, två poäng före. Så det så. Forza labylabans! **0457.** **Svar:** När artikeln skrevs ledde The lemländers korpen division 2. **Sportred.**

■ ■ Intro i Ark låten Solitude. Någonting börjar exakt lika som thunderstruck med AC/DC. Lite långsammare och annan tonart. Uppenbart plagiat. Alla me på ”oåoåå, THUNDER” på måndag när dom spelar. **0457.**

■ ■ Trött på MISE? Eftersom vi alla använder tjänsten borde vi inte få välja hur vi vill använda denna tjänst? Ingen som har sagt ja till MISE? Nå då borde ju konsumenter

då få välja. Jag säger åtminstone återvinn återvinningsstationerna eller ta och omorganisera detta system till liknande som Botnia rosk! Kanske Nyan kan göra en jämförelse? **040.**

■ ■ Var är pastavagnen? **Hungrig undrar!**

■ ■ Många äro vi som sympatili-der med stackars Buffe. Vilken jävla död. Hur vore det med en fond för pungbitna? **Xa.**

■ ■ Jag har Elisa. Har haft det i flera år. Beställde via internet. Fick simkortet följande dag i postlådan. **050.**

■ ■ Vilken av alla heta brudar som jobbar på ”Robban” menar du? **040.**

■ ■ Synd att det är 32 personer fast i knark härvan, när det kunde ha varit 132. **Tonåring.**

■ ■ Stone funker a.k.a du söta flicka på adlon=) Varför tar du mitt hjärta och flyr igen? Kommer att sakna dig så otroligt! Tack för att du

har hållit mitt huvud högt och mina fötter på jorden, I could have your babies any given day! **Love//Tamm Tamm.**

■ ■ Bra Jenkki, att våga säga sanningen för en gångs skull, men, lite har du lämnat bort. **040.**

■ ■ Förstörda skördar och landskapsbidrag?! Ger landskapet ersättning till turistföretagare när det varit få turister ett år? Turistföretagare som vill få det att gå runt! **0457.**

■ ■ Var helt enkelt tvungen att säga upp sonera-abonnemanget, fick räkningar på 100 euro i mån. Och hade inte ringt just någonting. Har easy-card nu. Mycket billigare. **040.**

■ ■ Jag hittade ett par svarta solglasögon utanför arbetsförmödingen. Jag förde in dem dit.

■ ■ Hej har IFK inte nog med pajasar i laget? Snabba nödlösningar är inte bra. Styrelsen har ni inget att säga till om? **KE HUD FLE.**

■ ■ I bibeln står det att man ska ge 10% av nettolönen till församlingen, passar det inte gå ur då, ateister bara gnäller. **0457.**

■ ■ Poängen med 10% + gåvor är ju å sprida Jesu evangelium till alla nationer, folk & stammar, tyvärr blir de ”shit happens” some time å det snappar medierna. **0457.**

NYANS ROS

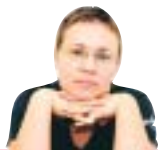
... en stor rosbukett till **Viola Ahlqvist** som tack för vår blomstervandring i hennes vackra trädgård. Västra Jomala Marthaförening.

... vill jag ge till **Gunnar Jansson** för att han gör något mycket vettigt! Tack till dej Gunnar Jansson! Rosar gör ”Vi kommer att välja dej om du står till förfogande”.

... till **Kaj** från Strandnäs för båtplatsen i lervik. Trodde inte att det fanns så vänliga människor längre. Tusen tack. PS. Det kommer fisk snart. **0457 rosar.**

”Identitet har inte på länge handlat om vad människor gör, utan vad de konsumerar.
MONICA ÄLGARS I HBL

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

Mina sju underverk

Det är inne med underverk just nu. Var- enda lokalblaska i Svea rike har egna listor med slott och berg, Gävlebockar och höga broar och allt vad det nu är. Världens sju underverk har ju moderniserats, detta har inspirerat lokaltidningsjournalister. Detta inspirerar även Inga Heller. Här är hennes egen lista över Ålands sju underverk:

1:Att cykla öga mot öga med en mås. Att kunna det, det är ett underverk. Det är möjligt på vägen söderut från Mariehamn ner till Langnäs, över Nåtö och Järsö. Denna väg står sig i Europaklass, det kan Inga Heller lova. Det ska vara tidigt en lördagsmorgon, helst i maj. Med medvind hemåt förstås. Inga bilister i sikte. Fåglar i vatten, i luften, mitt på vägbanan och liggande i sina bon. Med god fart söderut kan du komma att cykla jämsides med en mås som far samma väg, fast över vattnet. Ni kan köra ikapp. Öga mot öga.

2: Den naturliga attityden. Här ska det inga krusas för turister heller. Jo, Inga Heller kan inte annat än fascineras. Att öppna sin lilla kiosk på skärgårdsfärjan tio minuter för sent och inte bry sig det minsta om att folk är jätte- jätte- kaffesugna. Det är coolt. Det är faktiskt rätt åländskt. Det är inte avstressande just då. Men på sikt. Kanske. Vi kan ta det som ett avstressningstrick, vi kan alla komma tio minuter för sent och inte bry oss. Under tiden gör man ju annat. Tittar ut genom fönstret och njuter. Till exempel.

3: Apollofjärilarna på Föglö. En cykeltur eller vandring bland fladdrande apollofjärilar rekommenderas. Fjärilarna är så stora att man kan höra deras vingslag. De är vita med orange prickar. Ljuvliga. När du far runt i diken med kameran i högsta hugg liknar du själv antagligen också ett underverk.

4: Skrika under flyget. Alltså; man kan stå vid det där tornet norr om flygfältet och vänta på plan. När det väl sänker sig ner för landning kommer det lågt, lågt, nära dig. Du glömmmer garanterat allt annat. Kanske får du lust att skrika.

5: Prinsesstornen. Tänk så otroligt många prinsessor det bor i våra skogar. De håller till i trätornen ett par tre meter upp över marken vid åkerkanter eller vid skogsbryn. Väntar man tillräckligt länge kan man få se prinsessan släppa ner sin gula fläta och du kan klättra upp och hälsa på. Kanske inbjuder hon dig till älvdans på myren mycket tidigt nästa morgon.

6: Så många nyheter och så få fel det finns i de lokala blaskorna, i vissa kretsar kallade Nya respektive Gamla testamentet. Vad mycket det händer på vår lilla holme! Det är ett underverk! Så många tusen och åter tusen uppgifter i tidningarna som är korrekta. Så utomordentligt få gånger det finns ”Nyan rättar”, till exempel.

7: Solen som värmer så gott på dina ben, att det är en åländsk sol och samtidigt samma sol som lyser över hela världen. Och molnen, att de kan likna nallebjörnar och snokar och grävmaskiner och en liten liten kaffekopp.

Foto: ANDREAS DIENERT

Denna vecka gästas Nya Ålands ledarsida av ledande åländska politiker som skriver under temat ”Politik och ideologi”.
Veckans sista ledare skrivs av de obundnas Birgitta Bergman-Jansson.

Jag erkänner det direkt: jag är totalt ointresserad av politik!
”Men hon håller ju på med politik”, tänker säkert många av er, ”hur kan hon vara ointresserad?”

Om jag bodde på ett annat ställe än Åland skulle mitt politiska intresse sträcka sig till att rösta en gång vart fjärde år. När jag återflyttade till Åland så fann jag ett Åland som jag inte var nöjd med. Åren gick och ingen tycktes vilja förändra det så som jag ville. Till slut gjorde jag det enda som återstod: jag engagerade mig själv! Och på det sättet halkade jag in på det som jag alltså är totalt ointresserad av, nämligen politik.

Det som driver mig i mitt arbete är min tydliga vision av hur jag vill att Åland skall vara och fungera i framtiden. Men istället för att beskriva det så tar jag er med till en dag i framtiden:

Det är förmiddag och jag sätter mig i min eldrivna bil, som under natten laddats av de vindkraftverk som jag ser vid horisonten från köksfönstret. Jag ska uträtta ärenden och på väg till Godby passerar jag det utbyggda mejeriet i Prästgården by. Efter att vi slapp EU:s bidragshysteri har jordbruket på Åland blomstrat upp igen.

Godby med sina dryga 3 000 invånare är idag ett trevligt centrum för norra Åland. Att skattebehörigheten skulle innebära en företagstillströmning hade vi nog vetat, men att Godby i samarbete med högskolan utvecklats

till ett högteknologicentrum var mer än vi vågat drömma om.

Jag kör vidare till Mariehamn och passerar där en stor byggeplats; Alandica Kongress ska nämligen byggas ut. Det tog inte lång tid efter att det stod färdigt förrän det visade sig vara alltför litet. Stora kongresser kräver stora utrymmen.

Jag stannar till vid regeringskansliet och i korridoren möter jag den nytilträdde finansministern. Hon har redan som 40-åring hunnit skaffa sig så mycket meriter att hon erbjudits den tunga posten. Visst minns jag den tiden när politikerna mest stred med varandra. Tack och lov är den tiden förbi och det nya styrelsesystemet innebär att de mest meriterade erbjuds posterna, inte de med rätt partitillhörighet.

Jag har några bankärenden och liksom alla andra ålänningar väljer jag vår nationalbank. Efter att Åland fick sitt sjöfartsregister fick rederinäringen ett sådant uppsving att redarna gjorde vad de gjort flera gånger förr; de grundade en ny bank.

Jag sätter mig vid en av de många uteserveringarna på Torggatan. Vid mitt bord sitter också ett amerikanskt par, som gått iland från kryssningsfartyget de reser runt i Östersjön med för att inhandla åländsk keramik. De frågar mig efter vägen till olika hantverksföretag. Kanske är det satsningen på hantverksskolan som gjort åländskt hantverk

så efterfrågat.
Jag är färdig med mina ärenden och på hemvägen passerar jag hälsocentret på Möckelö. Tänk att samarbetet mellan den alternativa vården och ÅHS:s ytterst kompetenta personal gav sådan utdelning att den åländska modellen blivit en exportprodukt.

Hemma igen i Djurvik och jag går för att se hur bygget av den nya konferensavdelningen går. Visst minns jag den tiden när turistföretagandet var en dåligt betald fritidssysselsättning. Den tiden vill jag inte ha tillbaka. Idag har jag min anläggning öppet året runt, turismen är en framtidsbransch och framtids-ron är stor. Denna nya konferensdel med plats för 100 personer är bara en av många liknande satsningar på Åland, där turismen fortfarande är småskalig men samarbetet företagarna emellan löper smidigt.
Är detta en illusion? Det här är min framtidsvision och jag vet att den är fullt realistisk.

BIRGITTA BERGMAN-JANSSON

Tidigare publicerade är Johan Ehn 16.7, Roger Nordlund 17.7, Camilla Gunell 18.7, Viveka Eriksson 19.7 och Danne Sundman 20.7.

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.

Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.

Medlem av Tidningarnas förbund.

Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning: Posten: vard kl 6.30-14, tfn 636 752, lörd kl 11-12, tfn 0400 229 927.
Nya Åland: vard kl 8.30-16.15, tfn 23 444.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tnf (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef: Ulf Weman
tnf (018) 528 442
sport@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tnf (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör: Maj-Len Lindholm
tnf (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tnf (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tnf (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN

Delice Lindegren
tnf (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann
tnf (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist
tnf (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand
tnf (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €

halvår..... 88 €

kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket.
© lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 27.4 – 16.9 2007					
M:HAMN 03.45 L → 14.45 →	ÅBO 08.00/09.10 → 20.15/21.15	M:HAMN → 14.35 → 01.25 L	M:HAMN 04.25 → 14.45 → 01.35 L	STOCKHOLM → 09.30/17.00 → 19.15/20.15 → 07.00/08.00	M:HAMN → 23.45 → 03.45 L → 14.35
M:HAMN 23.55 →	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15			

L = Långnäs

Bilpaket till Åbo 64€ dagtur
2-4 pers, personbil, enkelresa

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

TALLINK				Torggatan 14, tel 16 711
www.tallinksilja.fi				
Sthlm - Mariehamn - Tallinn				Check-in senast 30 min. före avg.
18.00	→ 00.50	→ 01.00	→ 10.00	
10.00	→ 05.00	→ 04.50	→ 18.00	

ÅLANDSTRAFIKEN 1.6–19.8.2007

MARIEHAMN–KAPELLSKÄR dagligen

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	STOCKHOLM
07.00 →	08.30 →	ca 10.00 C
13.00 →	14.30 →	ca 16.00 C
19.00 →	20.15 →	ca 21.45 C
12.30 →	09.00 →	07.20 C
18.30 →	15.00 →	13.20 C
00.05 →	20.30 →	18.50 C

Buss Sto–Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång.
Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär–Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND–STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L →	06.30 →
04.35 M →	09.40 →
10.15 M 1) →	15.30 →
14.25 M →	18.55 →
14.10 M →	07.45 →
23.40 M →	16.45 →
07.45 M →	18.00 2)
03.20 L →	20.10 →

ÅLAND–FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L →	07.35 →	
14.25 M →	19.50 →	
23.45 M →		10.00
14.10 M →	08.45 →	
01.00 L →	21.00 →	
04.25 M →		17.30

1) Cinderella gör tvådygnskryssningar till Riga: 17.7, 24.7, 31.7, 7.8, 14.8 och 21.8

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 10 EUR/person. Barnrabbt.

M=Mariehamn L=Långnäs

Boka alltid din resa!

VIKING LINE
Storagatan 2, tel 26 011, bokn. 26 211
www.vikingline.ax

Turlista t.o.m. 23.9.2007

OBS! Lokala tider

	Från Eckerö	Från Grisslehamn
Dagligen	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00 20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm ① Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Tisd-fred	M:hamn 10.00 →	Sto 15.45
Månd-tisd	Sto 18.00 →	M:hamn 02.00
Onsd-torsd	18.00 →	03.30

Weekendkryssningar 29.6-5.8
till Visby & Tallinn

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

Ring och
TIPSA!
23 444
DYGNET RUNT

Nya Åland
☆☆☆

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111

LÖRDAG 21 JULI 2007

dagens turist

vädret

dagens rätt

”Inte omöjligt att flytta till Åland”

Helene Ekvist, 22 år, stiger av Viking Lines Amorella i västra hamnen. Hon har rest sedan tidiga morgonen från Helsingfors.

Hur gick resan?

– Den blev lite långtråkig men det gick nog bra. Nu är jag ganska trött då jag rest hela dagen.

Vad gör du på Åland?

– Min faster bor här under somrarna på Möckelö så jag är här för att hälsa på henne.

Kom du just nu för att Rockoff är i helgen?

– Vanligtvis brukar jag komma för kräftpremiären men i år kom jag nog för Rockoff.

Ska det bli några kräftor i helgen? Det är ju premiär nu också.

– Jag vet inte. Möjligtvis. Är det något speciellt band du vill se på Rock-off?

– Jag har hört att Timbuktu ska vara bra. Dem skulle jag vilja se men jag vet inte vilken dag de spelar.

De spelar på söndag.

– Ah, i så fall kommer jag kan-

Hälsar på faster. Helene Ekvist brukar komma till Åland varje sommar för att hälsa på sin faster.

ske inte att hinna se dem. Jag ska gå på Rockoff på fredag och lördag. På söndag åker jag hem.

Vad gör du annars?

– Jag studerar juridik för fjärde året i Helsingfors. Det är mycket intressant.

Har du redan riktat in dig på ett särskilt område?

– Nej. Men jag är intresserad av miljörätt.

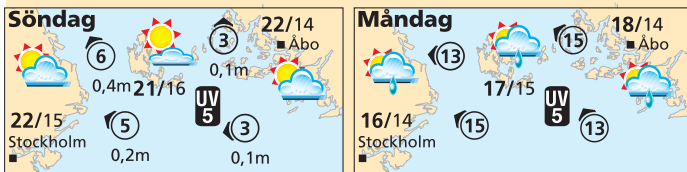
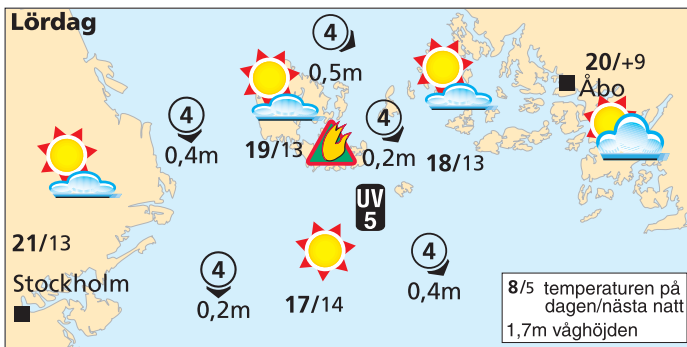
Flyttar du till Åland då du blir klar?

– Jag vet inte. Det är inte en omöjlighet. Åland är fint och jag har alltid roligt då jag är här.

Vad ska man se som turist i Helsingfors?

– Domkyrkan, Kiasma och Sibeliusmonumentet är värda ett besök.

Text och foto: NADINE ASCHAN
nadine.aschan@nyan.ax

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	16	☁
Åbo	18	☁
Helsingfors	17	☁
Stockholm	20	

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	16	NV	7
Märket	14	N	6
Kumlinge	15	NNV	5

Vattenståndet i går kl 15

Föglö +18 cm	Åbo +19 cm
--------------	------------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	4:54	22:37
Helsingfors	4:33	22:18
Stockholm	4:08	21:39

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Max/min temp. 13.7 - 20.7. klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+22,7	17.7.	+8,3	20.7.
Åbo	+24,3	17.7.	+8,3	14.7.
H:fors	+23,9	16.7.	+13,6	17.7.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	18	☀
Åbo	17	☁
Helsingfors	17	☀

Utomlands i går

Köpenhamn	19	Paris	21
Oslo	16	Wien	35
Bryssel	18	Madrid	27
Berlin	25	Rom	33
Moskva	-	Aten	36
London	16	Las Palmas	26

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Potatissallad

6 st kokta skalade potatisar
3 msk persilja
1 tsk peppar
1 msk salt
oregano
1 lök
2 ägg, hårdkokta
olivolja
vinäger
200 g kokt skinka
200 g ost
lättmajonnäs

Skala och skiva löken och äggen. Tärna potatisen, skinkan och osten. Krydda med persilja, peppar, salt, oregano och blanda ner olivolja, vinäger och majonnäs.

TIPSA 0457-313-4444

MESSA 0457-323-4444

RING 018-23444

MÅLERI
PEKKA NIEMI

- ❖ Renovering
- ❖ Målning, både inom- och utomhus
- ❖ Tapetsering
- ❖ Skyltfuthyrning

Tel 21 013,
billet 0457 526 7282
Kalmaräs

STOPPA KNARKET VID GRÄNSEN

RING IN TIPS 0800 14600

Samtalet är gratis
Du får gärna ringa anonymt

TULLEN

Skärgårds-sommar

tisdagar

Nya Åland
☆☆☆

STUBBFRÄSNING

Nytt på ÅLAND

Har du irriterande stubbar som sticker upp ur gräsmattan eller i trädgården?

Här har du lösningen!

Med en liten och effektiv maskin (70 cm bred) kommer jag och fräser bort dina stubbar utan att göra överkan på naturen.

Tveka ej att ringa!

Simon Björklund Ab

Gsm 040 585 1237

SLÄPLIFTAR UTHYRES • BOMLIFTAR UTHYRES

Sjövädret som sms

För aktuell sjöväderprognos skicka:
PROGNOS SJÖ KUMLINGE
till **173521**

Kostnad 0,60€

Fler sjösidstrikt:
Bogskär
Flötjan
Kökars Ören
Märket
Utö
Bengtsskär
Kumlinge
Lågskär
Nyhamn
Svenska Högarne

Nya Åland
☆☆☆